

100
GODINA
SAVEZA

Poštarina plaćena kod
pošte 71122 Sarajevo

GLASILO SAVEZA LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BIH

Lovački list

• GODINA LX • MART 2025. • BROJ 323. • CIJENA 2.00 KM •

POSJERA DR. ISMAILA BELENA SAVEZ

BiH JE ZEMLJA ŠUMA

LOVOČUVARSKA KUĆA "ANELA" U BIJELOJ...

NESTANAK ZECA U BH LOVIŠTIMA

4
6
10
20

IMPRESUM

IZVRŠNA REDAKCIJA

SAVEZ LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BiH

ZA IZDAVAČA:

MUHAMED HODŽIĆ, PREDSEDNIK SAVEZA LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BiH

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: PROF. DR. DALIBOR BALLIAN

TEHNIČKI I IZVRŠNI UREDNIK: KENAN TOPALLOVIĆ, MA

DESIGN: SAVEZ LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BiH

ADRESA: PETRAKIJINA 24, SARAJEVO, BiH

TELEFON: 033/668-209

MOB: 062/467 171

E-MAIL: LOVACDOPISNIK@GMAIL.COM

LOVAČKI LIST JE SLUŽBENO GLASILO SAVEZA LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BiH.

PRVI BROJ LISTA ŠTAMPAN JE 1939. GODINE. LOVAČKI LIST IZLAZI MJESEČNO.

CIJENA SA DOSTAVOM NA KUĆNU ADRESU 2,00 KM, 5 EUR, 20 KUNA

UPLATE U KM NA BROJ RAČUNA KOD RAIFFEISEN BANK BROJ: 1610000014450004

UPLATE U EUR I OSTALIM VALUTAMA: SAVEZ LOVAČKIH ORGANIZACIJA (KORISNIK) RAIFFEISEN BANK D.D. SARAJEVO

SWIFT RZBABA2S RAČUN 503012000-11684

PRILIKOM UPLATE OBAVEZNO KORISTITI OPCIJU TROŠKOVI OUR

ČLANICE SLOUBiH KOJE DOBIJAJU LOVAČKI LIST PAKETNO PLAĆAJU POŠTARINU PRILIKOM PREUZIMANJA

ŠTAMPA: CPU PRINTING COMPANY D.O.O. SARAJEVO

SVI AUTORI ODGOVARAJU LIČNO ZA ISTINITOST I TAČNOST OBJAVLJENIH INFORMACIJA.

AUTORI GARANTUJU DA SU TEKSTOVI NJIHOVO

AUTORSKO DJELO, A U SLUČAJU PREUZIMANJA DIJELA TEKSTA DRUGOG AUTORA DUŽNI SU NAVESTI IZVOR

RIJEČ UREDNIKA...

Završena je kalendarska zima i nastala je stanka u lovu tijekom marta. Pred nama je april, mjesec kada započinje nova lovna godina, ali još ništa ne lovimo. Eventualno možemo čistiti lovište od štetočina kolektivnim lovovima. Negdje se još može loviti vepa i nazimad, ali to treba izbjegavati da se ne uznemiravaju krmače sa prasićima.

Ovaj mjesec treba iskoristiti za radove u lovištu, popravljajući visokih čeka, čišćenju pojilišta i kaljužišta, te uređenju i čišćenju lovačkih staza. Usput se iz lovišta može ukloniti i pokoja vreća smeća koje je zaostalo za lovcima tijekom zime ili prošlogodišnjih lovova. Činjenica je da se za lovcima u šumi može naći jako mnogo plastičnog, staklenog i metalnog otpada.

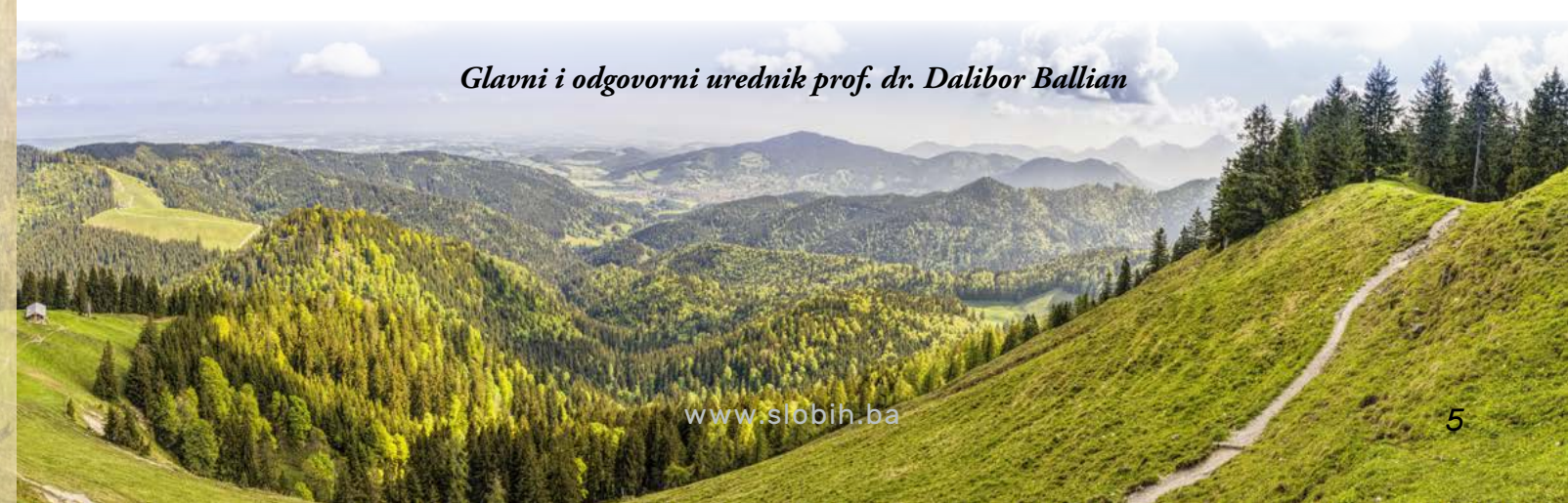
Ovo je mjesec (iako je topli mart sve poremetio) kada se pernata divljač uparuje ili stvara jata, te grade gnijezda. Već krajem aprila na jajima sjede patke i liske, prepelice, jarebice kamenjarke, kao i brojne druge vrste koje znaju pričinjavati štetu u lovištu a to su vrane, svrake i šojke. Ovo je mjesec kada svoju ljubavnu pjesmu započinje i tetrijeb – naša najveća šumska koka, mada je već pjevao tijekom toplih dana u martu. Što se tiče parenja divljači, brojna je završila parenje, ali se odvija parenje jazavaca i drugo parenje zeca. U lisičjim jazbinama su već mladunci, a te jazbine se prepoznaju po svježim iskapanjima zemlje, i brojnim ostacima raznih kostiju, perja i koža divljači što je poslužila kao hrana. Ovo je mjesec kada treba osigurati mir u lovištu gdje imamo srne, jer su one visokobrede pa njihovo uznemiravanje u lovištu treba svesti na minimum, a to se poglavito odnosi na uklanjanje pasa litalica, kao i

redovnim patroliranjem i ostavljanjem ljudskog mirisa što će preusmjeravati velike predatore.

Muška stara grla srneće divljači već imaju čiste rogove, te ih još češu o mlado drveće i grmlje. Time označavaju svoju teritoriju. Za razliku od starijih grla, mlađa još čiste rogove od basta. Lovci u drugoj polovini ovog mjeseca već izlaze u lovišta da intenzivnije promatraju srndaće kako bi imali uvid u njihovu brojnost i zdravstveno stanje, dobnu strukturu i kvalitetu rogovlja. Već tada se odlučuju koje treba ukloniti prioritarno iz lovišta prema planu lovnogospodarske osnove.

Glavne lovačke aktivnosti treba usmjeriti prema uređenju lovišta, što u prvome redu uključuje obradu oranica i sjetvu žitarica i grahorica koje će poslužiti kao hrana za divljač. Također se radi na uređivanju remiza, u kojima se provode prorijede i čišćenja, a koje će kasnije divljač koristiti za zaklon. Sa buđenjem vegetacije polako smanjujemo vještačku prehranu divljači, a hranilišta sa okolnim zemljištem trebamo dezinficirati, očistiti od ostataka hrane i posuti tlo krečom. Treba redovito obilaziti solila jer je srnećoj divljači potrebna tijekom bređnosti i laktacije, kao daljnje rasta i razvoja rogovlja, kao i kod linjanja dlake, odnosno promjene zimske u ljetnu dlaku. Sva solila u tom periodu trebaju biti stalno napunjena, solju obogaćenom mineralima koja se daje domaćim životinjama. Kako je ovo mjesec kada je vrijeme još prilično nestabilno i promjenljivo, moguća su nagla zahlađenja s većim količinama kiše, ali i snijega. To može negativno utjecati na brojno stanje sitne divljači. Iz tog razloga bi se mogli izrađivati mali zakloni u šumama koje sitna divljač može koristiti.

Glavni i odgovorni urednik prof. dr. Dalibor Ballian

MEĐUNARODNA SARADNJA

POSJETA DR. ISMAILA BELENA SAVEZU LOVAČKIH ORGANIZACIJA U BIH

- Radi pri Vladi Turske i pri UN-u na pitanjima šumarstva •
- Kontakti uspostavljeni ranije • Obećan nastavak saradnje •

PIŠE: KENAN TOPALović MA COMM.

Dvadesetog marta Savez lovačkih organizacija u BiH posjetio je dr. Ismail Belen. Dr. Belen je turski radnik iz oblasti šumarstva, poznat po svom radu na platformama uzgoja i zaštite šuma. Dr. Belen je priliku iskoristio da sa sinom Mustafom posjeti Savez i predsjednika Muhameda Hodžića sa kojim od ranije ima dobre odnose. - Ja Ismaila smatram prije svega velikim prijateljem. Pokazao je svojim ponašanjem ljudskost i za neke stvari mu se ne mogu odužiti. Također tu je dugogodišnja saradnja za koju sam zahvalan rekao je predsjednik Hodžić na početku zvaničnog razgovora. Ismail Belen se zahvalio predsjedniku Hodžiću na lijepim riječima pohvalivši dosadašnju saradnju sa predsjednikom.

- Ono što ja smatram je da sve kreće od prijateljstva i poslovi i sve ostalo. Bitno je da se razumijemo. Predsjed-

nik Hodžić zauzima posebno mjesto u mom srcu i jednostavno smo pov-

ezani, rekao je gospodin Belen.

Sastanku se pridružio i predstavnik

Udruženja inženjera i tehničara šumarstva (UŠIT) Azer Jamaković, dipl.ing.

Nakon toga je predsjednik Hodžić upoznao gđina Belena sa radom Saveza lovačkih organizacija u BiH.

Gospodin Belen je govorio o svojim aktivnostima. Prije svega radu kao inspektor pri Vladi Turske. Također Belen je predsjedavajući pri UN-u u poslovima sa šumarstvom, savjetnik Šumarske komore za internacionalna pitanja, a aktivan je i u nizu nevladinih organizacija.

Nakon kraćeg razgovora predsjednik Hodžić i gospodin Belen su dogovorili nastavak saradnje na polju lovstva zaključivši da su lovstvo i šumarstvo u najužoj mogućoj vezi.

- Lovci su veliki prijatelji šuma i šumara. Lovci su oči šumara, poručio je dr. Belen na kraju.

Predsjednik Hodžić iskoristio je priliku da gostima uruči poklone od Saveza lovačkih organizacija u BiH.

Predsjednik Hodžić uručio poklon dr. Belenu

BUDI ČLAN! UZMI SVOJU MARKICU!

...jer volimo da lovimo...

ČLANSKE MARKICE ZA 2025. GODINU MOŽETE PREUZETI
U SVOJIM LOVAČKIM ORGANIZACIJAMA

POVODOM 21. MARTA - SVJETSKOG DANA ŠUMA

BOSNA I HERCEGOVINA JE ZEMLJA ŠUMA

- U BiH je zaštićeno 40-tak područja •
- Lovci imaju višedecenijsku ulogu u zaštiti i uočuvanju šuma i šumskih bogatstava •

PIŠE: NEDIM NOGO, MA ŠUM

Već od davne 1971. godine, skrenuta je pažnja na važnost očuvanja šuma i šumskih ekosistema, a obilježavanje Svjetskog dana šuma započelo je na inicijativu Evropske poljoprivredne konfederacije. Kasnije je i UN-ova organizacija za hranu i poljoprivredu (FAO) podržala tu ideju vjerujući kako takav događaj može doprinijeti povećanju svijesti o očuvanju šuma i šumskih ekosistema. Kako se svake godine pri obilježavanju naglasak stavlja na određenu temu, ovogodišnje obilježavanje nosi naziv "Forests and food" (Šume i hrana). Time vođeni, kao najbrojniji i najveći primjenjeni ekolozi, lovci kao društveno odgovorni članovi zajednice itekako doprinose očuvanju naših šumskih ekosistema, a naročito divljači kao njihovog najljepšeg ukrasa. Ovaj tekst, uz informativni sadržaj i karakter edukativnog, kako bi čitaocima najstarijeg lovačkog glasila u Bosni i Hercegovini, na dostupan i prihvatljiv način predstavili "zeleno blago" naše domovine, ali i značaj samih lovaca koji doprinose njenom očuvanju.

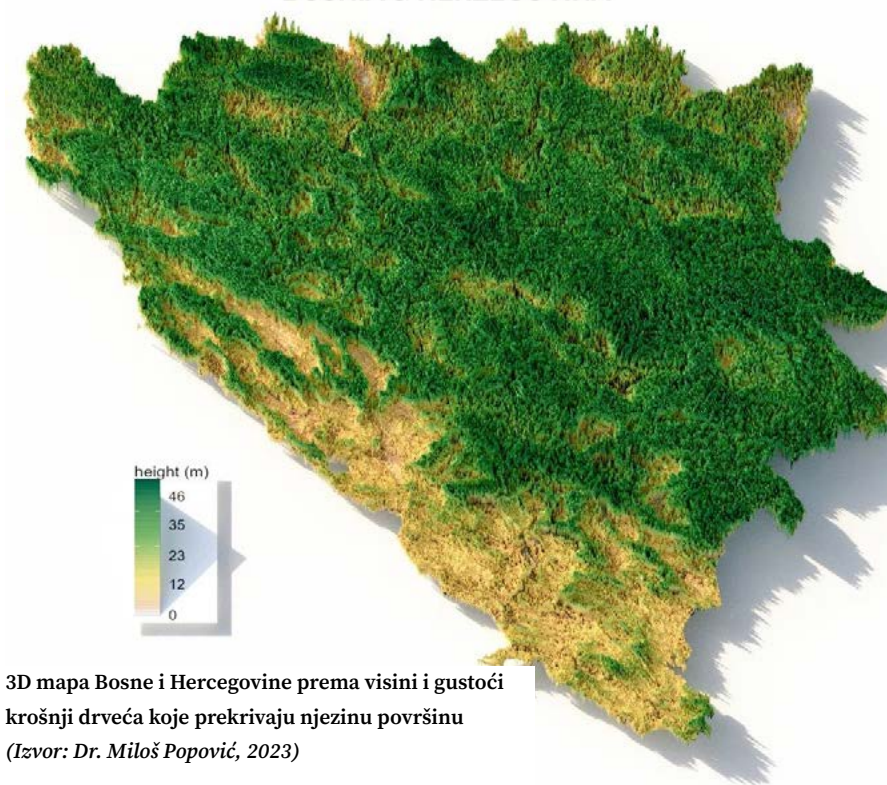
ČOVJEK I ŠUMA

Od davnina, čovjek je svoje aktivnosti vezivao za šumu koja je bila izvor hrane, mnoštva prirodnih materijala za izradu nastambi, ali i svojstveni zaklon u najtežim momentima (ratovima). Kao takva, predstavlja najsloženiji kopneni ekosistem, sa mnoštvom socioloških, ekoloških ali i ekonomskih funkcija, koje su sve izražajnije u modernom svijetu. Čovjek je vremenima oblikovao pejzaž prema svojoj potrebi, prije za potrebe dobijanja površine plodnog tla za sijanje, a danas pored toga, za potrebe urbanizacije i prilagođavanja modernom vremenu. Svaka izmjena pejzaža, vremenom nosi sa sobom i određene posljedice, koje se manifestuju u vidu pojave erozija, poplava, prekida zračnih, putnih i drugih tipova koridora i sl. Prve veće zahvate po šumu, ali i druge prirodne resurse u Bosni i Hercegovini načinili su Austrougari svojim dolaskom, koji su za potrebe tadašnje monarhije vrlo promišljeno i planski "koristili" naš zeleni resurs. Otvaranjem određenih šumskih kompleksa u šumarskom smislu, izgrađena je i

neophodna infrastruktura, a tadašnji prašumski karakter šuma postepeno se pretvarao u karakter privrednog. Uz nedostatak obrazovanih i stručnih domaćih stručnjaka, strani eksperti tadašnjeg vremena nisu mnogo razmišljali i pridavali pažnju racionalnom korištenju i očuvanju šumskih resursa, gdje su pojedine ključne ekološke i ekonomske vrste (npr. hrast lužnjak) gotovo nestale iz svog prirodnog areala. Ko će više voljeti šumu od nas Bosanaca i Hercegovaca?

*NAŠE ŠUME – NAŠE NACIONALNO
BLAGO*

Tradicionalni pristup u gospodarenju šumskim resursima u BiH je zasnovan na ekološkim (prirodi bliskim) postulatima, koji se prije svega ogledaju u načinu planiranja i realizacije operativnih aktivnosti u sektoru šumarstva. Zahvaljujući ovome, šumski resursi u BiH još uvijek imaju prirodnu strukturu. Operativne aktivnosti u gospodarskim šumama (šumama proizvodnog karaktera) izvršavaju se u cilju podrške ciklusu prirodnog obnavljanja šumskih sastojina, očuvanju biološke raznolikosti i una-

Tree canopy height
BOSNIA & HERZEGOVINA

3D mapa Bosne i Hercegovine prema visini i gustoći krošnji drveća koje prekrivaju njezinu površinu
(Izvor: Dr. Miloš Popović, 2023)

pređenju potencijala za pružanje opštekorisnih funkcija. Zbog svoje prirodne i raznolike strukture, kao i značajne prirodne regeneracije, šume predstavljaju istinsko prirodno i nacionalno bogatstvo koje je uz iskrenu i predanu brigu šumarske struke i danas zadržalo svoju prirodnost. Šumsku vegetaciju Bosne i Hercegovine odlikuje izražena heterogenost biljnih zajednica i bogatstvo florističkog sastava kao rezultata djelovanja historijskog faktora razvo-

ja vegetacije u prošlosti, specifičnih ekoloških faktora i antropogenih utjecaja. Svaki od ovih faktora je ostavio pečat na sadašnju sliku šumske vegetacije Bosne i Hercegovine. Srećom, iako u očima germanskih stručnjaka smo bili "zemlja bogata lošom šumom", šuma je opstala i većim dijelom usljed svih mogućih katastrofa (ratovi, požari, (ne)kontrolisana sječa, kalamiteti insekata, bolesti i dr.) širila svoje područje rasprostranjenja od najnižih do najviših

tačaka naše domovine, sa mnoštvom razolikih tipova šuma koje nalazimo u ovom dijelu zemljinog pojasa. Šume u planinskim područjima Bosne i Hercegovine i općenito u području planinskog sistema Dinarida se odlikuju relativnom očuvanošću šumskih ekosistema tj. njihovom prirodnošću u odnosu na šume srednje i zapadne Evrope, što predstavlja izvanrednu komparativnu prednost Bosne i Hercegovine.

Zemlja je i sama geografski odlično pozicionirana u smislu različitih klimatskih utjecaja mediteranske, sub-mediteranske i umjereno kontinentalne klimatske zone i posjeduje preko stotinu vrsta drveća. Glavne vrste drveća su jela, smrča, bijeli i crni bor, bukva, različite vrste hrasta, a u manje značajnom broju zastupljene su vrste plemenitih lišćara, kao što su javor, brijest, jasen, te stabla voća (trešnja, jabuka, kruška...). Kao što i ovogodišnji slogan od strane FAO-a glasi "Šume i hrana", većinski sastav lišćarskih i mješovitih šuma u BiH garantuje redovan urod, što stvara dovoljnu količinu hrane za divljač. U šumama koje imaju 10-tak ili više različitih vrsta drveća, teško se može dogoditi godina u kojoj ni jedna vrsta neće uroditi plodom, što rezultira stalnu pristupačnost hrane za divljač.

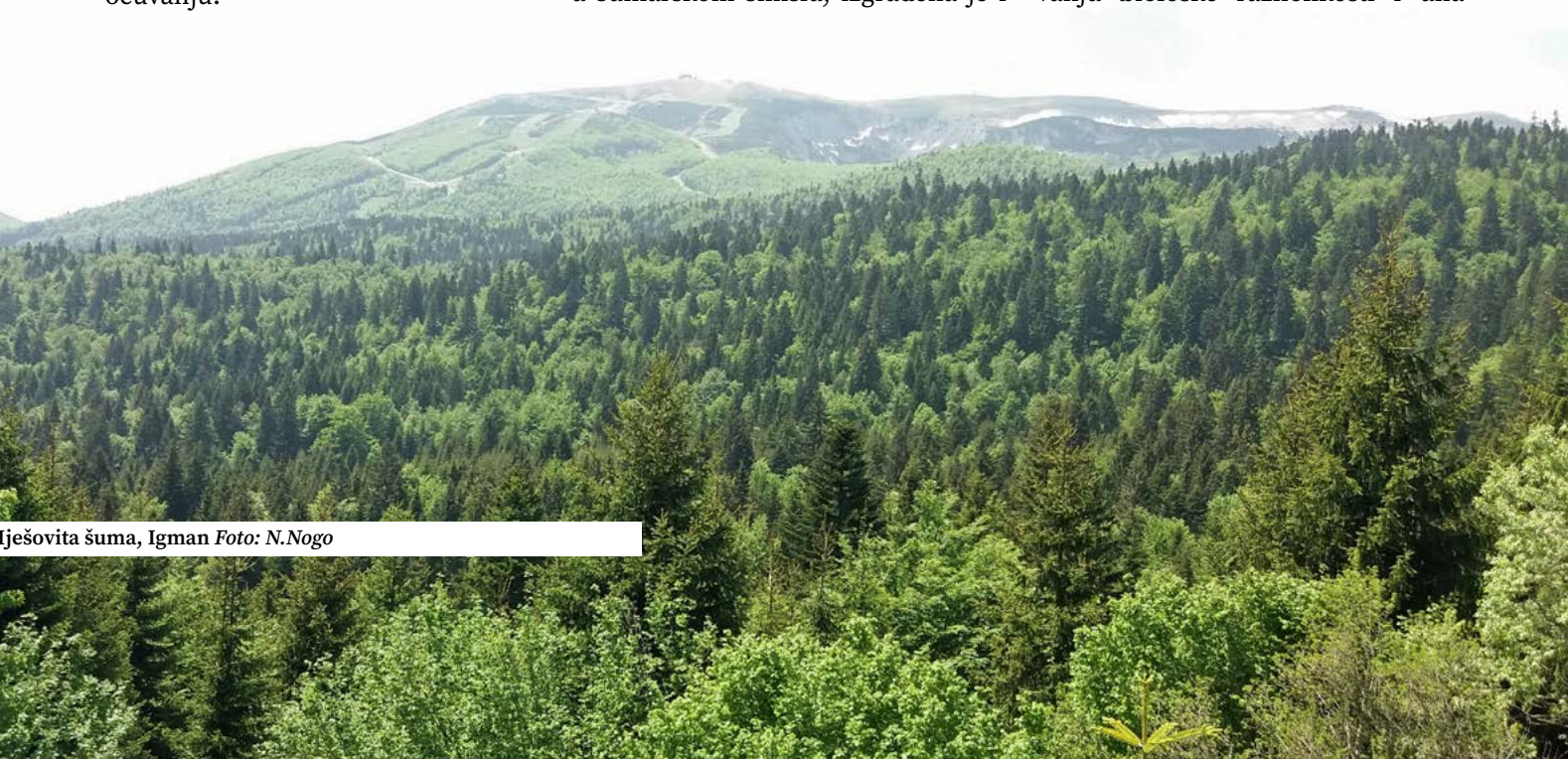
U Bosni i Hercegovini može se pronaći preko stotinu različitih vrsta drveća, a vrijedno je spomenuti i endemsku vrstu bora Pinus heldreichii H. Christ - munika ili bosanski bor, te Picea omorika (Pančić) Purk. – Pančićeva omorika, endem Balkanskog poluotoka i relikat iz doba tercijara.

Prema sadašnjim podacima, Bosna i Hercegovina spada u sami vrh evropskih zemalja prema pokrivenosti šumom i šumskim zemljištem, od čak 63,1% ! Velika pokrivenost sa sobom nosi i mnoštvo raznolikosti, a neki od pokazatelja koje vrijedi prikazati svakako su :

- Prema vegetacijskom obliku, namjeni korištenja i dostupnosti visoke šume zauzimaju 51,1%, 38,7% izdanačke, goleti 5,8%, šibljaci 4,0 %, ostalo 0,3%.

Šumske voćkarice - oplemenjuju krajolik i hrane divljač Foto: N.Nogo

Iješovita šuma, Igman Foto: N.Nogo

Prašume su BH blago Foto: S.Vehabović

- Prema udjelu četinara i lišćara : lišćarske šume 70%, mješovite 18%, četinarske 12%.
- Prema tipu vlasništva : državne šume 81%, privatne šume 19%.
- Prema uzgojnom obliku : raznodobne 90%, jednodobne 10%.

BIODIVERZITET, PRAŠUME I ZAŠTIĆENA PODRUČJA

BiH ima posebno bogat biodiverzitet zbog svoje lokacije na koju utječu tri različite geološke i klimatske regije: (I) mediteranska regija, (II) eurosibirsko-američka regija i (III) alpsko-nordijska regija. Kao rezultat jedinstvene orografije, geološke površine, hidrologije i eko klime, BiH je jedna od zemalja u Evropi sa najvećom raznolikošću biljnih i životinjskih vrsta. Vaskularna flora čini oko 5.000 potvrđenih taksona vrsta, podvrsta i nivoa raznolikosti i oblika. Čak 30% ukupne endemske flore na Balkanu (1.800 vrsta) sadržano je u flori BiH. Na teritoriji BiH su zastupljene i šumske sastojine prašumskog tipa, koje su prema IUCN kategorizaciji izdvojene i zaštićene kao prva kategorija zaštite. Među njima je najveći i najraznovrsniji prašumski rezervat u Perućici. Evropske prašume se raz-

likuju od prašuma u tropskom pojasu kako po vegetaciji, tako i po biodiverzitetu, a ono što ove prašume razlikuje od šuma je činjenica da čovjek nije imao nikakav uticaj na njihovu dinamiku rasta i razvoja. Samo ime prašuma u osnovi znači „stara šuma“. Takvih područja je ukupno 12, a odlikuju se interesantnim biljnim i životinjskim vrstama, očuvanim šumskim biljnim zajednicama, prelijepim pejzažima, izvorima i čistim vodotocima. Iako mnogi čitaoci za neke ne znaju, bitno ih je navesti, a to su : Bobija (Grmeč – Sanski Most), Perućica (Maglić - Foča), Ravna Vala (Bjelašnica/Igman - Sarajevo), Trstionica (Mehurić - Kakanj), Mačen do (Konjuh - Kladanj), Plješevica (Plješevica - Bihać), Crni vrh (Grmeč - Bosanski Petrovac), Golija (Golija - Livno), Dubička gora (Manjača - Mrkonjić Grad), Janj (Stolovaš – Šip), Lom (Klekovača – Drinić), Malovčića dolina (Grmeč – Sanski Most).

Zbog izuzetne raznolikosti i kvaliteta, šume u BiH, predstavljaju dom za brojne životinjske vrste, od kojih su neke rijetke i ugrožene vrste. Zaštićena područja imaju ključnu ulogu u zaštiti biodiverziteta i prirodnog naslijeđa, te čine osnovu svih nacionalnih i međunarodnih strategija zaštite prirode. Dugoročno posmatrano, zaštićena područja predstavljaju obavezu svih generacija, jer većina ljudi vjeruje da svi imaju etičku obavezu da spriječe gubitak vrsta i prekomjernu eksploataciju prirod-

nih resursa zbog ljudskih aktivnosti. U Bosni i Hercegovini zaštićeno je preko 40 područja na ukupnoj površini od 1.33591,07 km² (kopno) i 0 km² (obale i mora), hektara što predstavlja manje od 3% teritorije BiH. Standard i preporuke EU su da svaka zemlja treba zaštititi najmanje 10% svoje površine, a najnovije preporuke prelaze i veće vrijednosti.

LOVCI – NESEBIČNI ČUVARI BH ŠUMA

Divljač, kao sastavni element šumskog ekosistema, preživjela je, kao i njeno stanište (šuma), mnoštvo izazovnih i turbulentnih perioda za njen opstanak na širem području Bosne i Hercegovine. Sa današnje tačke gledišta, sistematsko trovanje vukova i medvjeda, izlovljavanje risa, dabra, ali i druge divljači, predstavljale su anticivilizacijske vrijednosti nazadnog društva, tada u očima stranaca. Zahvaljujući principima struke i nauke, lovstvo kao nerazdvojni dio šumarstva, bitne privredne grane za BiH (u kojoj je danas gotovo 10.000 zaposlenih zajedno sa drvopredavačkim sektorom), očuvalo je, zavisno od vrste, populacije divljači koje su još, mjestimično genetski, brojno i vitalno stabilne.

Lovci, kao takvi čuvari (ponosno se izdvajajući od onih drugih), ne trebaju ni pod koju cijenu nasijedati na priče i sve jače prozivke nevladinih organizacija, najčešće finansiranih iz stranih izvora, koji sa neutemeljenim argumentima i stavovima zag-

Šuma je stanište mnoštva divljač Foto: K. Dejanović

U šumi obitavaju zaštićene vrste

Foto: K. Dejanović

ovaraju tvrdnje kontra onih koje suštinski, lovno gospodarenje nalaže. Nažalost, nije dovoljno samo štititi i oborenih ruku “primati udarce” koji nanose dugoročne posljedice po ugled lovaca, već je nužno pravilno i pravovremeno na adekvatan i krajnje prikladan način, boriti se za naše mjesto u društvu. Ovo predstavlja odgovornost svakog lovaca, najviše onih koje biramo i koji nas predvode, jer su oni naše ogledalo. Adekvatnim stavljanjem u pravne okvire, nužno je sankcionisati svako narušavanje ugleda lovačkog društva, onih pojedinaca radi kojih javnost ima iskrivljeno mišljenje, zanemarujući sve druge koji se nađu za zajednicu kada je najpotrebnije (gašenje požara, elementarne nepogode, spašavanje nestalih, prihrana i briga o divljači, pošumljavanje i oplemenjivanje lovišta, prikupljanje otpada i dr.). Time se daje povod svim onima koji zarađuju svoju egzistenciju, jedva čekajući “atraktivan sadržaj” zahvaljujući nemarnim pojedincima.

Bez šume nema životinjskog svijeta Foto: S. Sinanović

Ipak, lovci su nezaobilazan faktor u svakoj društvenoj zajednici, na svojstven način privilegovana grupa građana radi držanja oružja koja prolazi kroz niz provjera i podliježe nekolicini nadzora i kontrola, za razliku od drugih “ekološko osvještenih” koji se najviše kriju iza ekrana računara i mobilnih telefona.

Svaka posadena sadnica i kalem, gram iznesene hrane i izgrađeni objekat od kojeg značaj ima divljač višestruko je vrijednija nego i jedno otvoreno pismo, status na društvenim mrežama i sl. zabrinutog građanina skrivenog iza ekrana, kako sa spiritualnog, tako i religioznog značaja. Sve dok je lovaca, biti će i divljači, kao najljepšeg ukrasa naših šuma koje su vijekovima prekrivale našu Bosnu i Hercegovinu. Zato, prenosimo ljubav prema prirodi na naše najmlađe, članove podmlatka, kako bi znali cijeniti sve pobrojane blagodati koje naše šume posjeduju, za buduća vremena.

Literatura:

1. Šume Bosne i Hercegovine: fotomonografija / [Urednik Sead Vojniković; prijevod na engleski jezik Zorana Goletić]. - Sarajevo: Udruženje inženjera i tehničara šumarstva FBiH, 2013. - 214 str.: ilustr.; 30 cm
2. Barudanović, S.; Avdibegović, M.; Mataruga, M.; Miličević, M.; Škrijelj, R.; Bećirović, Dž.; Ballian, D.; Dekić, R.; Lubarda, B.; Kobajica, S.; Jurković, J.; Trbić, G.; Husika, A. i Đurić, G. (urednici) (2024): Procjena stanja prirode i upravljanja prirodnim resursima u Bosni i Hercegovini. Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, pp 1-783.
3. Naše prašume : pregled prašuma Bosne i Hercegovine sa analizom pravnog okvira za zaštitu = Our primary forests : an overview of the primary forests of Bosnia and Herzegovina with an analysis of the legal framework for protection / [osmislila i uredila Aleksandra-Anja Dragomirović ; autori pojedinih poglavlja Dalibor Ballian ... [et al.] ; prevod Lujo Marić]. - Banja Luka : Centar za životnu sredinu, 2025
4. Bećirović, Senka & Delić, Sabina & Bećirović, Dženan & Avdibegović, Mersudin. (2014). Zaštićena područja - Instrument za zaštitu prirodnog naslijeđa - Protected areas - An instrument of natural heritage protection.
5. Lojo A. i dr. STANJE ŠUMA I ŠUMSKIH ZEMLJIŠTA U BOSNI I HERCEGOVINI PREMA DRUGOJ INVENTURI ŠUMA NA VELIKIM POVRŠINAMA u periodu 2006 do 2009 godine (u pripremi i štampi).
6. Barać A., (2022) : Mješovite šume ključ su opstanka šuma / Hoop! siječanj – veljača 2022., Lovачki savez Herceg Bosne, str. 52-53.
7. <https://www.fao.org/international-day-of-forests-2025> (Datum pristupa : 20.03.2025.)
8. <https://www.federalna.ba/danas-svjetski-dan-suma-ovogodisnja-tema-sume-i-zdravlje-cmhmc> (Datum pristupa : 20.03.2025.)
9. <https://europehouse.ba/en/moc-ne-sume-bosne-i-hercegovine-2/> (Datum pristupa : 21.03.2025.)

Lovci su čuvari šuma Foto: A. Mujić

LOVOČUVARSKA KUĆA ANELA U BIJELOJ: PRIČA O ROĐENJU ŽIVOTA NA PRENJU

- Anela rođena u lovočuvarskoj kući 1993. godine • Nazvali kuću po Aneli •
- Nakon što je priča dospjela u javnost lovci odlučili obnoviti lovočuvarsku kuću •

Anela na mjestu gdje je ranije bila lovočuvarska kuća

PIŠE: S.ZUKANOVIĆ

FOTO: S.ZUKANOVIĆ I DŽ.DŽINO

Lovište kojim gospodari JLO "Lovac" Mostar je specifičnog, uskog, a dugog, pojasa planinskog krša. Sa jedne strane bistra ljepotica rijeka Neretva, a s druge

strane visoki Prenj i Velež. Puno je tu visokih litica prekrivenih sitnom makijom, a samo viši dijelovi planine su prekriveni crnogoričnom šumom.

DIJETE PRENJA

Prije nesretnih ratnih dešavanja na ovom području bilo je pet lo-

vočuvarskih koliba koje su u ratnim vremenima za mnoge značile spas života. Jedina komunikacija između Mostara i Jablanice tada je bila planinska pješačka staza koja je išla preko planine Prenj, a jednim dijelom kroz kotlinu rijeke Bijela. Nakon rata su te lovočuvarske kolibe zbog čestih požara, nažalost, uništene. Ovdje počinje priča o nadi u bolji život. Naš kolega, Dženad Džino iz Jablanice, naš poznati avanturista, ljubitelj prirode, a posebno planine Prenj i jedan od najvećih ambasadora bh. ljepota dobio je poruku zanimljivog sadržaja. U poruci stoji: "Pozdrav, zovem se Anela Šemić, a moji roditelji, te ratne 1993. godine, kao mladi braćni par iz Mostara (mama u devetom mjesecu trudnoće), odlučili su da iz ratom zahvaćenog Mostara pokušaju preći preko planine Prenj do Jablanice i dalje prema Brezi, u tada mirniji dio Bosne i Hercegovine. 12.10.1993. godine krenuli su 'Putem spasa' iz

Sa porodicom i Dženadom Džinom koji je pronašao ostatke kuće

Lovci renovirali kuću kada je priča o rođenju Anele u njoj 1993. godine dospjela u javnost

Mostara, preko Podgorana, pa preko Ravni do Mostarske Bijele, a onda ih je put dalje vodio na planinski plato Glogova i spuštanje u Jablanicu. U Bijeloj je tada postojala mala lovačka kućica u kojoj su planirali prenočiti, a onda ujutro krenuti prema Jablanici. Sudbina je htjela da, po dolasku u kućicu, mama dobije trudove i to baš u toj kućici, u Mostarskoj Bijeloj, samo 100 metara od nevjerovatne pećine koju danas posjećuje hiljade ljudi. Tog 12.10.1993. rodila je mene,

malenu djevojčicu - Anelu, tešku svega 2200 grama (podatak po dolasku u bolnicu u Jablanicu). Dijete rata, ali prije svega dijete Prenja..."

POMOĆ DŽENADA DŽINE

U poruci je također napisala da bi voljela na svoj rođendan doći do tog mjesta, da je to njena želja još od kada je saznala za taj podatak. Tada se Dženad raspitao, s obzirom da su njegova dva tetka u tom periodu bila na Glogovu kao vojnici, pitao ih je da li se sjećaju da se neka žena porodila

gore. Rečeno mu je da se sjećaju da se žena porodila u kolibi u Bijeloj, a da su je vojnici na nosilima prenijeli do bolnice u Jablanici. Nakon ovoga brzo su dogovorili da nju i roditelje na njen rođendan 12.03. odvedu do kolibe. Kako sam kaže, divan je bio osjećaj slušati njene roditelje i njihovu priču iz tog perioda. Kažu da su tada do Bijele pješačili preko deset sati, a po dolasku u kolibu, vidjeli su da je tu samo jedan krevet, a

Materijal nosili ručno i na leđima

na njemu je ležala jedna stara nena. Okolo kolibe su bili borci Armije Republike BiH koji su se odmarali od prethodnih borbi na tom području. Anelina mama se porodila u čošku kućice, pored vrata. Anelin početak života krenuo je upravo iz Mostarske Bijele prije trideset godina. Danas us-

pješana mlada žena, uposlenica Ambasade SAD-a, odlučila je doći do tog, za njenu porodicu posebnog, mjesta. Tad im je Dženad ispričao da je, nažalost, u požaru koji je Prenjom harao prije desetak godina, kućica u Bijeloj izgorjela, gdje su ostale zidine, kamin i dimnjak. U prijašnjim planovima JLO "Lovac" Mostar je imao u planu obnovu ove

lovočuvarske kuće koja je u njihovom vlasništvu, ali nedostatak sredstava i težak teren za dostavu građevinskog materijala bio je razlog zbog kojeg nije došlo do realizacije.

RENOVIRANJE KUĆE

Ipak ponukani ovom životnom pričom, UO JLO "Lovac" Mostar je kandidovao ovaj projekat prema Federalnom ministarstvu za

izbjegla i raseljena lica, te je isti odobren u vrijednosti 5.000 KM. Uvrštavajući ovaj projekat u akciju, a pošto se isti nalazi u sekciji "Drežnica", UO sekcije se odmah aktivirao da realizuje ovaj zadatak. Nakon kupovine potrebne građe i rezanja po potrebnim dimenzijama u Mostaru, 22. februara 2025. godine, krenula je akcija prenosa materijala na leđima članova JLO "Lovac" Mostar uskim planinskim putem dužine preko tri kilometra. Naši članovi su stavili sva svoja terenska vozila u pogon da bi se prevezla građa i ljudstvo dokle se može vozilima. Nakon donošenja materijala na lice mjesta, krenulo je čišćenje zatečenog objekta i sklapanje lovočuvarske kuće u "Bijeloj". Za sve članove koji su učestvovali u ovoj akciji obezbijeđen je roštilj uz druženje svih aktera. Ovim je JLO "Lovac" obilježio nastanak života naše Anele u tim teškim vremenima za Bosnu i Hercegovinu, te novi život naše lovočuvarske kolibe kojoj je od sada ime "Anela". Nada u bolji život uvijek postoji!

PREPARATORSKA RADIONICA "GRKINJIĆ"

Vrši prepariranje lovne divljači i prodaju gotovih preparata

SARAJEVO, Kupreška br. 7 (kod stadiona NK Željezničar) Tel: 033 641 336

PLAN KINOLOŠKIH MANIFESTACIJA LKSUFBIH/SLOUBIH ZA 2025. GODINU

Datum	Manifestacija	Organizator	Mjesto održavanja
05.04.2025.	Smotra	LD "Jelen" Cazin	Slatina-Cazin
05.04.2025.	CACT DS	LO "Kruščica" Vitez	Hercezi - Novi Travnik
06.04.2025.	IUO DS	LD "Jelen" Cazin	D.Koprivna-Cazin
13.04.2025.	CACT DS	LD "Biserna" Goražde	Berić-Goražde
13.04.2025.	Smotra	LD "Bjelašnica" Hadžići	Milavke Hadžići
19.04.2025.	Smotra	LD "Srndač" Novi Travnik	Novi Travnik
19.04.2025.	IUO DS	LD "Srndač" Novi Travnik	Novi Travnik
27.04.2025.	Specijalka baraka	LO "Kruščica" Vitez	Vitez
27.04.2025.	Smotra	LD "Sarajevo"	Sarajevo
27.04.2025.	IUO DS	LD "Sarajevo"	Sarajevo
03.05.2025.	Smotra	LD "Breza" Breza	Breza
03.05.2025.	Smotra	LO "Bihać" Bihać	Borići-Bihać
04.05.2025.	Smotra	LD "Kačunski zec" Busovača	Kačuni Busovača
10.05.2025.	Smotra	LD "Soko" Maglaj	Maglaj
10.05.2025.	Smotra	LD "Drvar" Drvar	Drvar
10.05.2025.	Smotra	LD "Srndač VK" V.Kladuša	Polje- V.Kladuša
11.05.2025.	IUO DS	LD "Drvar" Drvar	Drvar
11.05.2025.	Smotra	LO "Orlovik" Žepče	Žepče
11.05.2025.	Smotra	LD "Lovac" Mostar	Mostar
11.05.2025.	Smotra	LD "Semešnica" Donji Vakuf	Donji Vakuf
17.05.2025.	Smotra	LD "Srndač" Jajce	Jajce
17.05.2025.	Smotra	LD "Zmajevac"	Zenica
18.05.2025.	Smotra	LO "Klek" Zavidovići	Ridžali
18.05.2025.	IUO DS	LO "Orlovik" Žepče	Tešanj
18.05.2025.	Smotra	LD "Lane" Vogošća	Vogošća
18.05.2025.	Smotra	LD "Tetrijeb Gunjani" Kreševo	Kreševo
18.05.2025.	IUO DS	LD "Zmajevac"	Zenica
24.05.2025.	Smotra	LD "Srndač" Kakanj	Bare Kakanj
25.05.2025.	IUO DS	LD "Srndač" Kakanj	Bare Kakanj
25.05.2025.	IUO DS	LO "Klek" Zavidovići	Tešanj
28.06.2025.	IUO DS	LO "Bihać" Bihać	Grabež-Bihać
JULI	CAC Specijalka lovnih pasa	LO "Bihać"	Bihać
August	CAC Specijalka lovnih pasa	SLOUBIH/LKSUFBIH	Igman Veliko Polje
31.08.2025.	Smotra	LD "Srednje" Ilijaš	Srednje
31.08.2025.	IUO DS	LD "Srednje" Ilijaš	Kakanj
31.08.2025.	Smotra	LD "Lane" Gornji Rahić	G.Rahić
06.09.2025.	Smotra	LD "Tetrijeb" Olovo	Olovo
06.09.2025.	IUO DS	LD "Tetrijeb" Olovo	Olovo
07.09.2025.	Smotra	LD "Zec" Ilijaš	Bioča-Ilijaš
07.09.2025.	IUO DS	LD "Tetrijeb Gunjani" Kreševo	Kiseljak
07.09.2025.	Smotra	LD "Lovac" Bužim	Bužim
07.09.2025.	IUO DS	LD "Lovac" Bužim	Bužim
13.09.2025.	Smotra	LD "Srna Grmeč" Ključ	Ključ
13.09.2025.	Smotra	LS "Sana" Sanski Most	Sanski Most
14.09.2025.	IUO DS	LD "Srna Grmeč" Ključ	Ključ
14.09.2025.	IUO DS	LS "Sana" Sanski Most	Sanski Most
14.09.2025.	IUO KT	LD "Lovac" Bužim	Bužim
14.09.2025.	IUO DS	LD "Zec" Ilijaš	Bioča-Ilijaš
14.09.2025.	Smotra	LD "Biserna" Goražde	Berić-Goražde
14.09.2025.	Smotra	LD "Zahor" Bilalovac Kiseljak	Kiseljak
14.09.2025.	IUO DS	LD "Zahor" Bilalovac Kiseljak	Kiseljak
20.09.2025.	Smotra	LD "Zvijezda" Vareš	Vareš
20.09.2025.	Smotra	LD "Grmeč" Bosanska Krupa	Bosanska Krupa
20.09.2025.	IUO DS	LD "Srndač VK" V.Kladuša	Bosanska Bojna
20.09.2025.	Smotra	LD "Kiseljak" Tešanj	Tešanj
21.09.2025.	IUO DS	LD "Kiseljak" Tešanj	Tešanj
21.09.2025.	IUO DS	LD "Zvijezda" Vareš	Vareš
21.09.2025.	Smotra	LD "Koprivnica" Bugojno	Bugojno
21.09.2025.	IUO DS	LD "Koprivnica" Bugojno	Bugojno
21.09.2025.	Smotra	LD "Divokoza" Fojnica	Fojnica
21.09.2025.	IUO DS	LD "Divokoza" Fojnica	Fojnica
21.09.2026.	Smotra	LD "Igman" Ilidža	Trnovo
21.09.2027.	IUO DS	LD "Igman" Ilidža	Trnovo
27.09.2025.	Smotra	LO "Kruščica" Vitez	Vitez
28.09.2025.	IUO DS	LO "Kruščica" Vitez	Vitez
28.09.2025.	IUO DS	LD "Lane" Vogošća	Vogošća
28.09.2025.	CACT Tešanj	LKSUFBIH LD "Kiseljak" Tešanj	Tešanj
28.09.2025.	Smotra	LD "Trnovo" Trnovo	Trnovo
28.09.2025.	IUO DS	LD "Trnovo" Trnovo	Trnovo
28.09.2025.	IUO KT	LD "Trnovo" Trnovo	Trnovo

IFTARU PRISUSTVOVALE ZVANICE I ZASLUŽNI LOVCI

- Iftar ujedno bio prilika da se prezentuje proširenje prostora •
- Predsjednik Handžić mlađe zamolio da nastave ovakav vid druženja •

Veliki broj zvanica i lovaca na iftaru u novom dijelu lovačkog doma

PIŠE: K. TOPALović

Dana 21. marta u Tešnju je organizovan iftar za zvanice i zaslužne članove LD „Kiseljak“ Tešanj. Ovo je ujedno bila prilika da se javnosti predstavi projekat proširenja kapaciteta lovačkog doma LD „Kiseljak“ Tešanj.

Predsjednik Muhidin Handžić, zajedno sa sekretarom Mirsadom Srkalovićem i lovovođom Hasanom Handžićem, dočekivao je goste u ugodnoj atmosferi.

ZVANICE NA IFTARU

Iftaru su prisustvovali načelnik Općine Tešanj Suad Huskić, predsjednik

Saveza lovačkih organizacija u BiH Muhamed Hodžić, predstavnici Stručne službe Saveza, kao i brojni gosti iz lovačkih društava.

Nakon izuzetnog iftara, koji je pripremilo osoblje restorana „Lovačka priča“, proučena je dova, a potom se prisutnima obratio predsjednik LD „Kiseljak“, Muhidin Handžić.

DOBRODOŠLICA GOSTIMA

- Čast i zadovoljstvo mi je što vam mogu iskazati dobrodošlicu u ime domaćina i svih članova LD „Kiseljak“ Tešanj i što vam se mogu zahvaliti što ste uvažili poziv i došli na ovaj iftar. Mi smo čekali da pripremimo ovakav prostor kako bismo mogli organizovati ovakav iftar. Zato ću zamoliti mlađu generaciju da im ovakvo druženje uz iftar ostavim u amanet i da ga planiraju svake godine. Želim da se ugodno osjećate i hvala vam još jednom na dolasku – rekao je predsjednik Handžić.

Potom se prisutnima obratio načelnik Općine Tešanj, Suad Huskić, koji

se domaćinima zahvalio na pozivu.

SRETAN ZBOG LD „KISELJAK“

- Dragi domaćini, predsjedniče i svi prisutni, sve vas selamim i pozdravljam. Posebno mi je zadovoljstvo i čast što sam noćas ovdje sa vama. Sretali smo se na različitim mjestima kao dobri domaćini svih ovih godina i sarađivali. Želim kazati da sam uspio prije neki dan biti ovdje, na ovom mjestu, na jednom iftaru, i moj prvi utisak je da sam sretan što imamo jedno lovačko društvo koje je organizirano na ovakav način. Neko to vidi po ovom proširenom prostoru, svježini, ali ja znam da iza toga stoji dobra organizacija i znam da je tako svih ovih godina i decenija. Još jednom vam čestitam na svim rezultatima koje ste postigli, od srca – rekao je načelnik Huskić i dodao da vjeruje u rad LD „Kiseljak“ Tešanj.

Nakon iftara prisutni gosti su se sa domaćinima nastavili družiti, uz pohvale predsjedniku Handžiću na organizaciji kako iftara tako i dogradnje lovačkog doma.

Dom LD „Kiseljak“ Tešanj proširen u proteklom periodu

PRIZNANJE NAŠOJ ČLANICI

LD "IGMAN" ILIDŽA DOBITNIK SREBRNE PLAKETE OPĆINE ILIDŽA

- Jedno od najvećih priznanja u historiji LD "Igman" •
- Lovci kao prepoznat faktor lokalne zajednice •

PIŠE: NEDIM NOGO, MA ŠUM

Povodom obilježavanja 12. marta – Dana reintegracije Ilidže i Dana općine Ilidža, u Hotelu "Hills" upriličena je svečana sjednica Općinskog vijeća, dodjela priznanja i zajednički iftar. Događaj povodom 29. godišnjice reintegracije općine Ilidža, okupio je veliki broj zvanica iz javnog, političkog i kulturnog života Ilidže i Kantona Sarajevo.

Nakon uvodnog izlaganja predsjedavajućeg OV Ilidža, Tarika Stambolića,

uslijedila je dodjela zahvalnica, plaketa i povelja. Na osnovu Javnog poziva za predlaganje kandidata za dodjelu priznanja Općine Ilidža, Lovačko društvo "Igman" Ilidža dobitnik je Srebrne plakete Općine Ilidža za zaštitu, uzgoj, naučno-istraživačke aktivnosti i racionalno korištenje divljači. Svečanoj ceremoniji dodjele priznanja prisustvovali su predsjednik LD "Igman" Ilidža, Ahmed Hadžihalilović, te predsjednik sekcije "Rakovica", Mirsad Bubić. Predsjedniku

Hadžihaliloviću plaketu su uručili dopredsjedavajući OV Ilidža, Amar Bungur i Selver Zečirović.

-Za nas kao jedno od najstarijih i članstvom najbrojnijih udruženja građana sa prostora Ilidže, ova plaketa predstavlja najveće priznanje u našoj sedmdecenijskoj historiji. Naša lokalna zajednica prepoznala je značaj lovstva, čija baština i kulturno naslijeđe datiraju još s kraja 19. vijeka na Ilidži. Koristim priliku da se zahvalim rukovodstvu Općine Ilidža, na čelu sa načelnikom Nerminom Muzurom i saradnicima na odličnoj saradnji, a ovo priznanje predstavlja izuzetnu čast, privilegiju i emanet za unapređenje zaštite životne sredine i divljači kao njenog najljepšeg ukrasa, poručio je predsjednik Hadžihalilović.

Danas, nakon 29 godina Ilidža predstavlja jednu od najperspektivnijih općina za život u Bosni i Hercegovini, sa nadaleko prepoznatljivim prirodnim bogatstvima i velikim turističkim potencijalom, naročito iz segmenta lovnog turizma.

Nagradu preuzeo predsjednik LD "Igman" Hadžihalilović Ahmed

KAHLES

THE GAME- CHANGER- 40X

NOVO
K540i
5-40x56i

+ **40%**

Revolucionarna nova generacija optičkog dizajna kod modela **K 5-40x56i** nudi iskustvo gledanja koje oduzima dah u celom opsegu uvećanja i impresionira sa 40% širim vidnim poljem* i sa izuzetno udobnim okularom čak i pri uvećanju od 40X.

*) Zasnovano na poređenju sa K525i pri uvećanju od 25x.

IAKO BEZ USPJEHA U LOVU, OSTAJU LIJEPE USPOMENE

- Lov odmah poslije Nove godine • Vremenske prilike su diktirale polazak u lov •
- Mnogo viđenja divljači • Najviše košuta sa mladima •

PIŠE: PROF. DR. BALLIAN DALIBOR

Ulov na jelene smo krenuli odmah poslije Nove godine, a lov je trajao sve do kraja mjeseca siječnja.

Vrijeme nam nije bilo naklonjeno, jer su bile stalne jugovine sa povremenim kišama i jakim vjetrovima. Redovito smo pratili vremensku prognozu, koja nam je signalizirala da možemo imati jedan dan bez padalina i jakog vjetra, a to je devetog siječnja. Brzo pravimo plan i već osmog krećemo na put.

SNIJEG U BOSNI

Putovanje nije bilo jednostavno jer kod nas u Bosni još leži snijeg, te je saobraćaj otežan, a kako idemo ka Posavini snijeg je bio sve veći. Tijekom puta nas je pratila i povremena kiša. Ipak sretno stižemo do Morovića u Srijemu, gdje nema snijega. Ipak tu je magla i velika vlaga. Lovočuvari iz lovišta i lokalni lovci nas srdačno dočekuju. Iako je kasno, nakon što smo se smjestili u ugodnom pansionu, odmah odlazimo do lovačke kuće izvan Morovića na lovačku večeru i dogovor za sutrašnji lov. Dogovor je da krenemo ujutro rano, još za mraka, a kako je dan kratak ne trebamo ići prije 6.30 sati. Nakon što se večera odužila uz brojne priče iz lova i priče o psima, vraćamo se na počinak. Ostalo nam je da se odmorimo nekih šest sati.

Budimo se oko 6.00 sati ujutro, te se brzo spremamo uz laki doručak. Automobil lovočuvara su stigli na vrijeme i krećemo ka lovištu. Stanemo još kod lovačke kuće na posljednji dogovor. Jutro je mračno, bez svjetla, uz manju sumaglicu koja se širi sa rijeke Studve koja presijeca lovište. Nakon zadnjih dogovora krećemo svatko sa svojim pratiocem. Ja sam u paru sa Milijanom, koji je upravnik. Brzo se krećemo kroz prelijepe

hrastove šume Srijema, te nakon deset minuta stižemo na odredište. Stigli smo na veliku okretaljku, a u daljini vidimo visoku čeku gdje se put završava. Krećemo u prvo svitanje ka čeki, uz osmatranje šuma, gdje očekujemo pojavljivanje divljači. Magla počinje da sipi i lagano nestaje. Kada smo stigli do čeke popeli smo se na nju, te se na udaljenosti od 170 metara ukazalo hranilište za visoku divljač. Nakon što smo se obojica smjestili na čeku počinjemo intenzivno osmatrati, a sa istoka se lagano pojavljuje sunce. Dan će biti ipak jako lijep i ugodan za lov. Osmatramo i osluškujemo, te se u daljini zapadno od nas prvi put čuje rika jelena, ne kao u vrijeme parenja, ali dovoljno da svaki lovac ustrepti. Vrijeme lagano prolazi, ali se divljač ne pojavljuje, a razlog je što je hrast rodio žirom i divljač ima dovoljno hrane u šumi. Ipak u jednom trenutku daleko preko hranilišta na nekih pet stotina metara vidimo nekoliko primjeraka jelenske divljači u pokretu. Bile su to košute sa mladima.

VRIJEME NA ČEKI

Nakon što smo bili na čeki oko sat i pol odlučujemo se da je vrijeme za lov privlakom odnosno laganim kretanjem kroz šumu. Mislio sam da će to biti lako, jer je u pitanju visoka šuma, ali bit će tu mnogo problema. Krećemo stazom ka hranilištu, pregledamo ga i idemo istočno od njega. Šuma je prilično razrovana, jer se radi sanacija šteta od ciklona koji je prije godinu dana uništio brojna stabla hrasta lužnjaka. Zbog toga smo se morali provlačiti i preskakati ležeća stabla i grane koje su ostale. Ipak to nije ono najteže, jer sivo blato koje se lijepi na obuću predstavlja veliku smetnju.

Obuća nam je ulijepljena sivim sremskim blatom i veoma je teška, te

jedva podižemo noge. Ipak se trudimo da idemo naprijed, te da osmatramo i da budemo što tiši. Tragovi na zemlji ukazuju da je divljač tu negdje ispred nas. Vrlo često nalazimo na jelenske rovine gdje jeleni vade žir ispod lista za svoju ishranu. Već je pravo jutro, a sjeverno od nas čujemo traktore i motorne pile. To su stigli šumski radnici. Stajemo i osmatramo na jednoj prosjeci u pravcu buke, te ubrzo primjećujemo jedno manje krdo jelenske divljači na oko 600 metara od nas. Dominiraju košute i telad, te nekoliko mladih mužjaka poznatih kao špiceri. Nismo zainteresirani za njih, te mi krećemo ka jugu, ponovo lagano napredujući kroz šumu. Imamo loviti još nekih sat vremena prema dogovoru. U tom trenutku jugozapadno od nas čujemo pucanj, te sam odmah pomislio na svoje kolege, ali mi pratilac odmah reče da je to pucano u susjednoj Hrvatskoj. Krećemo dalje, pratimo svježe tragove, a osjećaj nam kazuje da je divljač tu negdje ispred nas, a i tragovi koje nalazimo na to ukazuju. Već smo napravili veliki krug i već smo skoro stigli do mjesta gdje smo ostavili vozilo, kada me moj pratilac zaustavi. Primijetio je divljač desno od nas na cesti. Bile su to košute i telad koje su se cijelo vrijeme izvlačile ispred nas.

Kada su nas primijetile ubrzale su korak i nestale u šumi ispred. U tom trenutku na strani između nas i čeke na kojoj smo bili to jutro je stajao prekrasan jelen, ali čim nas je primijetio krenuo je nazad u šumu iz koje smo mi izašli. Nije bilo prilike ni da se detaljnije osmotri, bio je jako brz, ali u svakom slučaju rogovlje mu je bilo vrhunsko, te vjerojatno zbog toga ne bi bio ni odstrijeljen. Dalje, krećemo za divljači koja je krenula preko ceste i nakon par stotina metara dolazimo kroz šumu do hrvatske granice. Nalazimo kamene međaše, pa se lagano vraćamo ka vozilu. Time smo jutarnji lov završili, pa smo krenuli na mjesto sastanka za ručak.

LOV POSLIJE RUČKA

Ručak je bio riblji, sa izvrsnom ribljom čorbom, te smo nakon manjeg odmora za ručak ponovo krenuli u lov. Ovaj put smo išli u druge dijelove lovišta. Ja sam ovaj put lovio bliže rijeci Studvi, južno od jutarnjeg lova. Vrijeme se počelo mijenjati, te je puhao južni vjetar. Prohodnost kroz šumu je bila teža nego prije podne, pa smo lagano napredovali kroz šumu. U jednom trenutku lijevo od nas prema Studvi se čula rika jelena, a ja sam pomislio da je blizu. Pratilac mi je brzo objasnio da je to ipak preko rijeke na drugoj strani i prilič-

no daleko od nas. Uskoro se čuju sa druge strane dva pucnja. I ovaj put je pucano u Hrvatskoj. Počinje padati i lagana kiša te se povlačimo lagano nazad ka cesti. Već je kasno poslijepodne i lov lagano privodimo kraju. Još prelazimo cestu i pravimo krug na drugoj strani, gdje su brojni tragovi jelenske divljači, ali nažalost nismo uspjeli ništa vidjeti. Uskoro stižemo do vozila i krećemo nazad. Dolazimo do područja gdje šuma prelazi u polja i livade te se zaustavljamo na jednoj čeki, da i tu pokušamo što. U tom trenutku nas lagano zapuhuje kiša koja stiže sa zapada. Kratko je trajala par minuta. Sjedimo na čeki i osmatramo jer su na livadi hranilišta za visoku divljač. Tako smo sjedili oko sat vremena. Ulazimo u sumrak.

Odlučujemo da prekinemo daljnji lov te krećemo na mjesto sastanka gdje ćemo se družiti uz dobru srijemsku hranu i pečenu ribu. Stižemo na odredište, a uskoro stižu i ostali. Svi smo vidjeli taj dan divljač, ali nije bilo prilike da bi se bilo što odstrijelilo. Ipak ostala je lijepa uspomena o lovu u Ravnom Srijemu.

Još smo planirali da ćemo loviti sljedeće jutro, ali jutarnja susnežica nam je pokazala put ka kući.

GDJE JE ZEC?

NESTANAK ZECA U LOVIŠTIMA BOSNE I HERCEGOVINE

- Sve manji broj zeca •
- Mnogo faktora koji utiču na brojnost •

PIŠE: ADMIR ALIHODŽIĆ, DIPL.ING.ŠUM

Svjedoci smo iz godine u godinu sve manjeg brojnog stanja zeca (*Lepus europaeus*) u našim lovištima, što rezultira i samim smanjenjem odstrela iste divljači. Možda će nas zaista u narednom periodu sustići problem revizija lovno-privrednih osnova zbog smanjenog broja ili potpunog nestanka zeca u lovištima. Posljednjih nekoliko godina među ljubiteljima pasa goniča sve je manje priča o psima koji pronalaze i gone ovu vrstu divljači, možda je to baš zbog toga jer je zec na rubu nestanka ili je na biološkom minimumu samo da preživi. Nestanak zeca u lovištima, posebno u Bosni i Hercegovini, može biti uzrokovan nizom ekoloških i ljudskih faktora koji utiču na njegovu populaciju.

Evo nekoliko ključnih razloga: Prekomjeran lov i neodgovorno gazdovanje: Prekomjeran lov, bez odgovarajućih zakonskih sankcija za upravljača lovišta, može dovesti do

smanjenja broja zeca. U nekim slučajevima, lovci mogu loviti zeca u prekomjernim količinama bez da se prati godišnji plan odstrela, što ugrožava njegov opstanak.

Gubitak staništa: Sječa šuma, izgradnja infrastrukture i proširenje poljoprivrednih površina smanjuju prirodna staništa zeca. Zec se oslanja na šumska područja, travnjake i grmlje, a gubitak tih staništa može ozbiljno ugroziti populaciju.

Klimatske promjene: Promjene u vremenskim uvjetima, uključujući duže sušne periode ili hladne zime, dugi periodi učestalih kiša u periodu kada na svijet dolaze mladi zečevi mogu smanjiti dostupnost hrane i vode, što negativno utiče na preživljavanje zeca.

Zarazne bolesti: Bolesti poput hemoragične bolesti zeca (RHD) ili mixomatoze mogu brzo uništiti velike populacije zeca. Te bolesti mogu biti vrlo zarazne i teško je kontrolirati njihov širenje u prirodi, te se o ovim

stvarima jako malo vodi računa i ko danas uopće pregleda zeca.

Predatori: Veći broj predatora, poput lisica, zatim najveće pošasti u posljednjim godinama za svaku vrstu divljači, pa tako i za zeca a to je ekspanzija šakala, vukova i drugih mesoždera, može smanjiti brojnost zeca. Iako su predatori prirodni dio ekosistema, u nekim slučajevima mogu predstavljati prijetnju za opstanak zeca.

Nedostatak hrane: U područjima gdje se prirodna vegetacija smanjuje zbog ljudskih aktivnosti, zec može imati poteškoća u pronalaženju dovoljno hrane, što utječe na njegovu reprodukciju i preživljavanje.

Svi ovi faktori mogu dovesti do smanjenja broja zeca u lovištima i ugroziti njegov opstanak. Za očuvanje ove vrste potrebno je provoditi odgovorno gospodarenje lovištem i sprovođenjem lovne osnove, zaštiti staništa i zaštiti od bolesti, kao i pratiti ekološke promjene u lovištima.

LD "KOPRIVNICA" BUGOJNO

HAJKA NA SITNE PREDATORE

ODSTRIJELJEN JEDAN PRIMJERAK ČAGLJA

Lovci sa odstrijelom

Dana 23.02.2025. na platou Rostova tačnije Okolišće raskrsnica puteva između Rovne i Drvetina oko 08h okupilo se oko 150 domaćih lovaca i gostiju; pogon koji je trebao da bude na početnim mjestima stigao je do 09h (50-ak domaćih lovaca).

Sa programom lova prisutne je pozdravim govorom upoznao predsjednik Društva Fahrudin Bajrić i zaželio dobrodošlicu za sve prisutne. Što se tiče vremenskih uslova,

bili su kao idealni za predatore i to je također išlo na ruku lovcima. Prisutnima je strogo skrenuta pažnja da se drže grupovođa koje će ih i razvoditi po čekama i isti će ih pokupiti. Na čeki moraju biti mirni i samo u neophodnom slučaju mogu se pomjeriti s tim da se jave grupovođi koji ih je rasporedio. Obavezno je nošenje fluorescentnih markera ili drugih obilježavajućih i refleksnih signala koji upućuju da se radi o lovcu.

Nakon obraćanja predsjednika Društva, prisutnima se obratio glavni lovovođa Društva Abaz Dedić i pozdravio sve prisutne i upoznao ih o pojedinostima lova, da se strogo pridržavaju pravila navedenih ali i propisanih zakonom o lovstvu. Nakon obraćanja glavnog lovovođe prisutnima se obratio i sekretar Društva, Ahmed Zec, i pozdravio sve prisutne zahvalivši se na odzivu. Prisutne je upoznao sa grupovođama koje će razvoditi lovce do čeka i zamolio ih da se strogo drže grupovođa jer će ih oni i pokupiti sa čeka.

Nakon što su svi lovci raspoređeni, krenuli su prema čekama. Lov je trajao od 09 do 14 sati, lovci na dočeku, a pogon je bio na zadatku. Na samom završetku lova iz pogona javljaju da je sretne ruke bio Edhem Alić i da je odstreljena ženka čaglja.

Nakon završetka lova i dolaska učesnika na zbornu mjesto, Predsjednik Društva pozvao je sve učesnike na tradicionalni lovački grah kako bi se svi pogostili i okrepili, a druženje se nastavilo sa pjesmom do završetka programa, vrijeme i dan su poslužili i svi su lovci bili zadovoljni.

- Svim lovcima koji su učestvovali, a posebno gostima koji su izdvojili svoje slobodno vrijeme i uspjeli prisustvovati srdačno se zahvaljujemo i nadamo se da će ovakav vid manifestacije druženja, lova poživjeti u budućnosti. Svim lovcima želimo puno zdravlja, sreće i veselja, a naravno i lova, pa im želimo u narednim sezonama dobar pogled i mirnu ruku, poručuju iz bugojanskog društva.

A.Zec

LOV NA LOKALITETU POTOČANI

Lovci se postrojili prije lova

Povodom zatvaranja lovnog sezone za lovnu 2024/25. godinu, u nedjelju, 9. februara 2025. godine, organizovana je tradicionalna manifestacija „Društveni lov – Bugojno“ na lokalitetu Potočani, općina Bugojno. LD „Koprivnica“ Bugojno baštini dugu tradiciju i čuva običaje koji su preživjeli među našim ljudima i lovcima s ovih prostora. Ove godine, manifestacija je okupila mnoge lovce iz BiH, ali i susjednih društava iz Donjeg Vakufa, Gornjeg Vakufa, Kupresa,

Jajca, Novog Travnika, Travnika, Vi-teza, Busovače, Fojnice i drugih. Posjetili su nas i brojni zvaničnici koji nas predstavljaju u najboljem svjetlu: potpredsjednik Federacije BiH, Refik Lendo, resorni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u Vladi SBK, Advan Akeljić, ministar za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša u Vladi SBK, Amir Šećibović, kao i predsjednik Kantonalnog saveza lovačkih organizacija u SBK, Haris Milanović.

PROGRAM MANIFESTACIJE

Druženje je počelo postrojanjem lovaca po sekcijama, u kojem je prisustvovalo oko 200 lovaca i gostiju. Moderator programa bio je predsjednik Skupštine Društva, Adis Mašić. Učesnicima su se obratili: predsjednik Društva, Fahrudin Bajrić, predsjednik Skupštine Društva, Adis Mašić, lovovođa Društva, Abaz Dedić, te predsjednik sekcije Rudina (domaćin), Kemal Kalbić. Predsjednik Skupštine Društva, Adis Mašić,

zahvalio se prisutnima na odazivu i naglasio da će se truditi da rad Društva bude transparentan i legalan, te da će nepravilnosti biti adekvatno sankcionisane. Domaćin, Kemal Kalbić, pozdravio je sve prisutne i upoznao ih sa lokalitetom i sigurnosnim pravilima koja su važna za siguran lov. Predsjednik Društva, Fahrudin Bajrić, zahvalio se svima na izdvojenom vremenu, pohvalio rad Izvršnog odbora, sekcija i Stručne službe, te istakao važnost podrške ministrima iz Vlade SBK. Ove godine, Društveni lov bio je planiran za novogodišnje praznike, no zbog vremenskih neprijava, termin je pomjeren. **OBRAČANJE ZVANICA**

Kantonalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Advan Akeljić, obratio se prisutnima, pohvalivši rad lovaca i naglasivši važnost lovstva u privredi. Također, iznio je informacije o potencijalu za razvoj lovstva, uključujući planove za rješenje situacije u općinama Novi Travnik i Gornji Vakuf, koje još nisu postigle dogovor o dodjeli lovišta na gospodarenje. Ministar Akeljić istakao je i budžetska sredstva za poticaje lovačkim društvima, kako bi se olakšao njihov rad. Lovovođa Društva, Abaz Dedić, zahvalio se prisutnima na dolasku, te je minutom šutnje i Fatihom odana počast lovcima koji

nisu među nama. Spomenuo je i izostale, bitne osobe, kao što su direktor ŠPD „Srednjobosanske šume“ d.o.o. Donji Vakuf, Vildan Hajić, te predsjednik Saveza lovačkih organizacija u BiH, Muhamed Hodžić, koji su uvijek podrška LD „Koprivnica“ Bugojno. Naglašeno je da su tokom lova zabranjeni odstreli krmača, a lov je bio organizovan sa ciljem da se ulovi divlja svinja (vepar i nazime), vuk, čagalj i lisica. Lov je protekao bez odstrele, ali i bez ijednog problema u organizaciji što je smatrano uspjehom jer je sigurnost i zdravlje lovaca stavljeno kao prioritet.

NA KRAJU DRUŽENJE

Nakon završetka lova, prisutni su na poziv predsjednika Bajrića, uživali u društvu uz pjesmu i dobar ugođaj. Kroz tradicionalni lovački grah i gulaš, lovci su nastavili druženje i iz godine u godinu jačaju zajedništvo i ljubav prema lovu. Atmosfera je bila ugodna, a lovci su bili zadovoljni što je manifestacija prošla bez incidenata. Na kraju, svi prisutni su pozvani da uživaju u dobrom društvu, pjesmi i hrani, a dan je završio u veseloj atmosferi. Za kraj, svim lovcima želimo: Dobar pogled i mirnu ruku u narednim sezonama lova! A.Zec

LD "KLEK" ZAVIDOVIĆI

UNOS HRANE

UNIJELE SOL U LOVIŠTE

Dana 19.02.2025. godine Lovačka organizacija „Klek“ Zavidovići je izvršila kupovinu tj. nabavku kamene soli po planu gazdovanja lovištem. Stručna služba društva je izvršila podjelu po lovnim sekcijama. Podijeljeno je ukupno dvije tone soli.

A.Mulahalilović

25

Obračanje domaćina prije lova

PREKO 500 LOVACA NA AKCIJAMA

Učesnici hajke i akcije na štetočine

Po planiranim zadacima poslije završetka lovne sezone JLO Lovac Mo-

divljači, čišćenje lovišta, hajku na štetočine i predatore u sekciji "Bijelo

Polje", te završetak radova na ostalim objektima u lovištu. Na ove akcije se odazvalo oko 500 lovaca iz svih sekcija. Ostali članovi su bili angažovani na drugim akcijama koje su se provodile u sekciji Drežnica. Inače JLO Lovac Mostar trenutno broji 896 članova svih kategorija

Što se tiče prihrane u ovoj godini je kupljeno 5000 kilograma kukuruza i 500 kilograma pšenice za sitnu divljač. Ovakvim odazivom lovaca na akcije možemo proglasiti da je JLO Lovac Mostar bio veoma uspješan pri realizaciji svih planiranih zadataka za proteklu godinu.

- Naši lovci, svaka Vam čast i u novoj lovnoj sezoni želimo Vam 'Dobar pogled'. Poručuju svojim lovcima iz JLO "Lovac" Mostar.

S.Zukanović

Akcija prokresivanja puteva

star je u svih pet sekcija organizovao akcije prosjecanja staza, prihrane

Preko 500 lovaca na akcijama

ITALIJANI VJERNI JLO "LOVAC" 20 GODINA!

Italijanima uručen simboličan poklon za 20 godina druženja

Područje Hercegovine prepoznato je kao jedno od najkvalitetnijih lovišta

ta. Prema njihovim riječima, eventualnim puštanjem drugih vrsta jar-

negativne posljedice po ravnotežu u lovištu. Zbog toga je važno nastaviti s odgovornim upravljanjem lovištima i nastaviti očuvati autohtone vrste. Kao znak zahvalnosti za njihov dugogodišnji angažman i vjernost, na kraju lovne sezone simboličnim poklonima nagrađeni su naši članovi iz Italije. Ovaj veliki jubilej obilježen je zajedničkim druženjem u lovačkoj kući u sekciji „Podvelež“, gdje su članovi društva, uz prijateljsko druženje, razmijenili iskustva, a atmosfera u kojoj su svi uživali dodatno je učvrstila njihovu međusobnu povezanost i ljubav prema lovu.

S. Zukanović

Dolaze zbog lova na pernatu divljač

za lov na jarebicu i šljuku, a to potvrđuje i višegodišnji dolazak naših članova iz inostranstva.

Među njima, posebno se izdvajaju četiri člana iz Italije, koji već 20 godina redovno dolaze, izvršavaju svoje obaveze prema društvu i lovištu kojim gazduje JLO "Lovac" Mostar.

Njihovo dugogodišnje prisustvo i posvećenost lovu, kao i briga za očuvanje lovačkih tradicija, čine ih izuzetnim članovima. Naša autohtona jarebica, kako ističu, prepoznata je u svijetu i važno je da nastavimo očuvanje njenog genetskog identite-

ebica u lovište, mogla bi se narušiti genetika „naše“ jarebice, što bi imalo

USPJEŠNO POLAGANJE LOVAČKOG ISPITA

Zajednička fotografija pripravnika

Komisija za stručno obrazovanje i informisanje je tokom protekle godine organizovala niz teorijskih predavanja za lovce pripravnike na teme: historijat lovstva, zakonska legislativa, prava i dužnosti lovočuvara, korištenje administrativnih standarda i formula u lovstvu – vođenje stručne evidencije, utvrđivanje brojnog stanja divljači, metode za utvrđivanje lovno produktivnih površina, osnove ekologije divljači, određivanje boniteta i kapaciteta lovišta, određivanje stepena korištenja i načini korištenja populacije divljači, prihranjivanje divljači, zaštita divljači, štete od divljači, planiranje lovnog gazdovanja, bolesti divljači, lovnna kinologija, postupak sa odstrijeljenom divljači. Predavanja su vodili iskusni predavači i stručnjaci u svojim oblastima – Angijad Dado Kubat, Ahmed Kulović, Aldin Kadrić, te dipl. ing. šumarstva Emir Ibrahimspahić. Njihovo znanje, posvećenost i bogato iskustvo pomogli su pripravnici da steknu čvrste temelje za nastavak lovačkog puta.

Lovci pripravnici kroz svoj jednogodišnji pripravnčki staž u matičnim sekcijama, usvajali su praktična znanja pod budnim okom svojih mentora. Tokom rada na terenu stekli su mnogo praktičnog iskustva i upoznali se s lovačkim običajima,

etikom, lovnom infrastrukturom, prihranjivanjem divljači, prirodnim karakteristikama lovišta, orijentacijom u šumi, načinima i vrstama lovljenja divljači, upotrebom lovačkih pasa, upotrebom lovačkog oružja i municije i tehnikom gađanja.

Kao kruna cjelogodišnjeg rada sa lovcima pripravnici, 27. februara 2025. godine, u Lovačkom domu LD "Srndač-Kakanj" održano je polaganje lovačkog ispita, kojem je pristupilo četrdeset i četiri lovca pripravnika koji su stekli uslove za polaganje lovačkog ispita. Ispit se polagao pred Komisijom za lovački ispit, imenovanom od strane Federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, a na prijedlog Saveza

lovačkih organizacija u BiH.

Komisiju za polaganje lovačkog ispita činili su:

- Muharem Bahor, dipl. ing. šumarstva – predstavnik Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva - predsjednik komisije
- Alen Gurda, dipl. ing. šumarstva – sekretar komisije
- Dalija Mujkić, dipl. ing. šumarstva – predstavnik SLO u BiH
- Sulejman Haračić, dipl. ing. šumarstva – predstavnik Zeničko-dobojskog kantona.

S ponosom ističemo da su svi lovci pripravnici pokazali visok nivo znanja i uspješno položili lovački ispit i stekli zvanje lovac.

- Posebnu zahvalnost upućujemo našim mentorima, koji su tokom godine dana pripravnčkog staža na terenu obavili praktični dio obuke, te svojim iskustvom i znanjem pomogli lovcima pripravnici da usvoje znanja, vještine i etičnost, te tako postanu odgovorni lovci. Također, veliko hvala predavačima, koji su kroz teoretski dio obuke prenijeli neophodna znanja i iskustva. Čestitamo svim novim lovcima i želimo im mnogo uspjeha i lijepih trenutaka u lovačkim avanturama. Dobro nam došli, poručuju iz LD "Srndač-Kakanj" iz Kakanja.

N.Šehagić

Predstavници LD "Srndač Kakanj" sa članovima komisije

KOMISIJA OCIJENILA LOVAČKE TROFEJE

Bilo trofeja u medalji

Trofeji divljači oduvijek su privlačili pažnju lovaca i ljubitelja prirode širom svijeta. Svaki trofej priča svoju priču o divljači, njenom staništu i vještinama lovca. Kada se ocjenjuje rogovlje srndaća, prema propisima Međunarodnog savjeta za lovstvo i zaštitu divljači (CIC), u obzir se uzimaju mnogi faktori, poput dužine i raspona rogovlja, mase, zapremine, oblika, boje, ikričavosti, ruža, dužine parožaka i simetrije rogova. Prilikom ocjene trofeja kljove vepra u obzir se uzimaju sljedeći faktori: dužina sjekača, širina sjekača, obim brusača, boja, zakrivljenost, veličina brusne površine, različiti nedostaci i manjkavosti kljova.

Komisija za ocjenu trofeja u LD „Srndač-Kakanj“ u sastavu: Kubat Fuad, Begić Huso i Sikira Mirza, je u dva termina 19. i 22. oktobra 2024. izvršila ocjenu trofeja rogovlja srndaća. Nakon završene lovne sezone, 28. februara 2025. godine ocjenu trofeja kljove vepra izvršila je izmijenjena Komisija za ocjenu trofeja u sastavu: Kubat Fuad, Begić Huso i Haračić Šefik.

Članovi društva, Kadrić Aldin – glavni lovovođa društva, Šahinović

Maid, Sikira Mirza i Šehagić Neđad, koji su krajem prošle godine položili ispit za ocjenjivanje trofeja, su prisustvovali svim ocjenama trofeja kako bi stekli što više praktičnog iskustva i vještina iz oblasti obrade i ocjene trofeja divljači.

Prema ostvarenom broju CIC poena, tri najbolja trofeja rogovlje srndaća za 2024/25 lovnu godinu su osvojili:

- Haračić Šefik – 108,65 CIC poena (bronzana medalja)
- Čelebić Mersudin – 97,82 CIC poena
- Tunjić Mijo – 95,95 CIC poena

Prema ostvarenom broju CIC poena, pet trofeja kljove vepra, u medalji, za 2024/25 lovnu godinu su osvojili:

- Komšo Zoran – 124,55 CIC poena (zlatna medalja)

- Sikira Amir – 116,30 CIC poena (srebrna medalja)
- Ajdinović Dževad – 115,00 CIC poena (srebrna medalja)
- Neimarlija Amir – 114,00 CIC poena (bronzana medalja)
- Kobilica Nihad 110,15 CIC poena (bronzana medalja)

Ocjenjeni trofeji pomažu u očuvanju prirodne ravnoteže i omogućavaju bolje razumijevanje populacije divljači. Također, pružaju podatke koji se koriste za održivo upravljanje lovnim fondovima. Lovci koji osvoje visoko ocijenjene trofeje pokazuju poštovanje prema prirodi, odgovornost prema njenom očuvanju, a takvi trofeji predstavljaju pravi ponos za svakog lovca.

N.Šehagić

PLANIRANE AKTIVNOSTI REALIZOVANE

Sa ispita na zeca

U organizaciji Lovačkog društva „Biserna“ iz Goražda i Lovnog kinološkog saveza FBiH održano je polaganje ispita u radu pasa goniča glasnog gona na zeca na otvorenom terenu pred početak zimske sezone lova na sitnu i krupnu divljač u lovištu Borovac.

IUO NA ZECA

Na ispit u radu glasnog gona na zeca prijavljeno je šesnaest lovačkih pasa.

Ovaj ispit urođenih osobina sudile su kinološke sudije gospodin Alija Nukica i gospodin Suvad Žuga. Prije početka ispita prisutnim lovcima obratio se predsjednik društva Sijarić Muamer uz jutarnju kahvu i tople riječi dobrodošlice. Predsjednik se zahvalio prisutnim lovcima koji su prijavili svoje pse, gdje je na

javljenih pasa, da svi psi uspješno polože ispit i dodao da je ovo jedno od prvih organizovanih polaganja ispita glasnog gona na zeca na otvorenom terenu nakon ratnih dešavanja u BiH. Kako je rekao, posljednje organizovano prije rata bilo je davne 1985. godine.

Način i tok polaganja ispita prisutnima je objasnio kinološki sudija Suvad Žuga, pošto se polaganje vrši na otvorenom terenu. Ujedno je izvršio kontrolu vakcinacije i obilježavanja prijavljenih pasa.

Nakon izvlačenja startnih brojeva pristupilo se prvom pucnju gdje su svi psi uspješno prošli u dalji tok polaganja, gdje su na kraju svi prijavljeni psi uspješno položili ispit u radu pasa goniča glasnog gona na zeca, jer se radi o iskusnim psima koji imaju dobru genetiku kad se tiče lova na zeca.

POLAGANJE LOVAČKOG ISPITA

LD „Biserna“ iz Goražda svake godine pred početak zimske sezone lova na sitnu i krupnu divljač organizuje polaganje lovačkih ispita za pripravnike lovce koji su prošli pripravnčki staž

kraju poželio da svi prijavljeni psi uspješno polože ovaj ispit.

Vlasnicima pasa se obratio i kinološki sudija Alija Nukica, koji se zahvalio na pozivu, te je iskazao zadovoljstvo da učestvuje u ovakvoj manifestaciji. Nukica je poželio uspješan rad pri-

od godinu dana.

Polaganju lovačkog ispita prijavljeno je dvadeset i šest mladih lovaca koji su odradili pripravnčki staž u skladu sa zakonskim propisima.

Polaganju lovačkog ispita pristupile su i dvije mlade dame koje su iskazale

Sa IUO na divlju svinju

željtu da postanu lovkinje i da polože lovački ispit i tako stupe u redove LD „Biserna“.

Ovo je način da ujedno i razbiju predrasude prema lovu, te je lovačko društvo postalo bogatije za dvije mlade dame lovkinje.

Federalna komisija za polaganje lovačkih ispita, stalnim nadzorom nad prijavljenim kandidatima, pregledom popunjenih testova utvrdila je da su uspješno lovački ispit položila dvadeset i četiri lovca pripravnika, a da su dva mlada lovca imala nedovoljan broj bodova.

SMOTRA I IUO

Ocjenu lovačkih pasa i ispit urođenih osobina (IUO) izvršio je kinološki sudija iz Viteza, gospodin Redžo Haskić, koji se zahvalio na pozivu i istakao izuzetno pozitivno iskustvo s lovcima i njihovim psima. Posebno je naglasio da, otkako radi kao kinološki sudija, nikada nije svjedočio situaciji u kojoj su svi psi istovremeno pozitivno reagovali i okrenuli se na pucanj, što je izuzetno rijetko, posebno kada je riječ o mladim psima goničima.

Što se tiče ocjene pasa i ispita urođenih osobina na divlju svinju, odziv je bio veoma dobar, a sve je proteklo u najboljem redu. Prisutni lovci, koji su doveli svoje pse na ocjenu, nisu imali primjedbi, što govori o dobroj organizaciji.

NABAVKA HRANE I OCJENA TROFEJA

Na redovnoj Skupštini LD „Biserna“ Goražde, kroz finansijski plan, planirana su određena sredstva za nabavku hrane i soli za divljač. U skladu s tim, prije početka hladnih zimskih dana, izvršena je kupovina

jeđena je i dodatna hrana za divljač smještenu u prihvatilištu u lovištu „Borovac“.

LD „Biserna“ Goražde kontinuirano ulaže značajna sredstva u lovno-tehničke objekte od vitalnog značaja za Društvo. U skladu s finansijskim planom, nabavljene su tri dodatne automatske hranilice za zrnastu hranu, koje su bile neophodne za održavanje populacije divljači i očuvanje ekološke ravnoteže u lovištu.

Po završetku lovne sezone, Komisija za ocjenu trofeja izvršila je procjenu lovačkih trofeja, pri čemu je potvrđeno da se lovištem upravlja planski i odgovorno, što doprinosi očuvanju

iznesen u lovište kako bi divljač imala dovoljno hrane. Također, obezbij

divljači i unapređenju kvaliteta lovnog područja.

N. Hodžić

Smotra pasa

„LD ‘IGMAN’ OBILJEŽIO GODINU USPJEHA

Već nekoliko godina unazad, rukovodstvo LD "Igman" Ilidža sa preporođenom energijom, ostvaruje zapažene rezultate na svim poljima. To potvrđuje i protekla redovna godišnja izvještajna skupština održana 9. marta tekuće godine. Sedmicu dana nakon održanih godišnjih zborova sekcija "Rakovica" i "Hrasnica", u prepunom lovačkom domu na Zeniku iznad Rakovice, uz goste i prijatelje društva, prisutni delegati participirali su u radu skupštine. Nakon formalnih potvrda za ispunjenje kvoruma i sticanja uslova za rad, delegati predvođeni predsjednikom skupštine Seadom Delićem, usvojili su predloženi dnevni red. U nastavku, uslijedilo je uvodno obraćanje predsjednika LD "Igman" Ilidža, Ahmeda Hadžihalilovića, koji je prisutnima rezimirao proteklu 2024. godinu. "Po mnogim parametrima, protekla godina će ostati upisana zlatnim slovima u našoj historiji. Lovačko druženje i obilježavanje jubileja od 70 godina sa najvišim organizacionim standardima, dobijanje priznanja od strane VF UNSA za nesebičan doprinos i saradnju na naučnoistraživačkom polju, zapažen plasman u lovnom streljaštvu u povodu jubileja od 130 godina L.U. "Sarajevo", te za koji dan i novo priznanje, najveće u našoj historiji, Srebrna plaketa Općine Ilidža.

Mnoštvo je realizovanih projekata, koji su naša šansa i prilika, a zahvaljujući vama, ažurnom članstvu predvođenom vašim grupovođama i predsjednicima sekcija, svi su uspješno realizovani i opravdani. U predstojećoj lovnoj godini, dodatno ćemo staviti akcenat na aktivnostima uređenja lovišta, uzgoja i zaštite divljači, kao odgovorni korisnici lovišta "Rakovica - Hrasnica". Također, zahvaljujem se svima koji su odvojili vrijeme da danas prisustvuju skupštini, te ujedno koristim priliku da svim vjernicima islamske vjeroispovijesti zaželim sretan i berićetan mubarek – sveti mjesec Ramazan ,kao i pripadnicima katoličke i pravoslavne vjeroispovijesti dane posta uz ostale nadolazeće praznike." – poručio je prisutnima predsjednik Hadžihalilović. Nakon aplauza, redom, pročitani su planirani izvještaji za prethodnu godinu, te planovi za lovnu 2025./2026. Delegati su jednoglasno usvojili izvještaje Upravnog odbora, Nadzornog odbora, Disciplinskog suda i Kinološkog referenta Društva, te su usvojili prijedlog godišnjeg plana gospodarenja lovištem "Rakovica-Hrasnica" i finansijskog plana poslovanja Društva za lovnu 2025./2026. godinu. U duhu parlamentarnih i demokratskih principa, iz

zdrave diskusije delegata proizašle su kvalitetne ideje i mogućnosti, čiji će zaključci biti dostavljeni Upravnom odboru na razmatranje. Pored toga razmatralo se o usvajanju prijedloga Odluke o visini upisnine za nove članove Društva, visini godišnje članarine, te usvajanje prijedloga priznanja prema SLOBiH-u za 2025. godinu i priznanja LD "Igman" Ilidža. Također, delegatima je predočeno da se bliži rok važnosti/trajanja lovno-gospodarske osnove, planskog i dugoročnog akta, bez kojeg "nema lova" (laički rečeno). Uz duboku nadu i opravdanje, u duhu tradicije lovstva u BiH gdje se dodjela sportsko-privrednih lovišta dodjeljuje lovačkim društvima na korištenje, novim pozivom za dodjelu lovišta naše društvo opet bi trebalo dobiti na gospodarenje lovište "Rakovica – Hrasnica". Pred ilidžancima predstoji period značajnih aktivnosti na radovima unutar lovišta, s ciljem održavanja, unapređenja i izgradnje lovne infrastrukture, kako bi se omogućili nesmetani uslovi za izvršenje lova na šumskog princa, ali i kreirali optimalni uslovi za unos žive divljači, sa akcentom na regulaciju brojnosti predatora u lovištu.

N.Nogo

						AUTOR: ALADIN M.	2.NEPO- ZNANICA U MATE- MATICI	SUKOB, SUDAR	ŽIVOTINJA NA SLICI	ONAJ KOJI REAGUJE PRETEŽNO OSJEĆAJNO	DIO PO- ZORIŠNE PRED- STAVE	ŽENSKO IME (Aiša)	JEDRILIČA SA DVA VITKA TRUPA
IZREZAK													
PRIGODNA NAGRAĐA U NOVCU													
PLOČE ZA POKRI- VANJE KROVOVA													
PISAC SARAJLIĆ											ŠABAC PEČKATI RIJEČIMA		
LITRA							NIZAMIN IMENJAK NJEHOVATI KONJA						
OLAF TON									VUĐI ALEN UZVIK KOJIM SE TJERAJU MAČKE			AMPER STIČI KASNIJE NA NEKO MJESTO	
	PRVOBITNA STANOV- NICA	AUTOMO- BILSKO TAKMI- ČENJE	STUBA, STEPENIK (ital.)	GRAD U SJEVERNOJ MAKEDO- NIJI	VIROVITICA	GLUMICA DABETIĆ	ARMENSKA SOL, SALMIJAK HVATANJE ŽIVOTINJA						
KNJIŽEVNI NAPIS UVRED- LJIVA SADRŽAJA										ŽENSKO IME (Mica) FUDBALER BH REPRE- ZENTACIJE			
STVARA- LAC DIJELA KOJE SE IZRAĐUJE RUKAMA											PRIJE- VREMEN FRANCUSKI PISAC, VIKTOR		
HRVATSKI SLIKAR, ZLATKO KAUZLARIĆ					ŠTETA, DEFEKT ENGLJESKA GLUMICA, KIRA				GRČKO SLOVO SITAN PLOD ILI SIJEMENKA				POSTAJATI DOSADAN (frazem)
RUDNIK KAMENE SOLI							UZDE KOJIMA SE UPRAVLJA KONJEM FOSFOR						
MRAK, TAMA						BIVŠI KOŠARKAŠ, DRAŽEN GLUMICA GARDNER							
OBLAST ANTIČKE GRČKE							KINESKI IN- STRUMENT MUŽJAK OVCE					NAZIV ZA KONJE U NARODNIM PJESMAMA KOSMOS	
AMERIČKA PROFESIO- NALNA KO- ŠARKAŠKA LIGA				ŽIVOTINJA NEUGODNA MIRISA PUTELJAK					MARKA BRITAN- SKIH AU- TOMOBILA JOSIP OSTI				
4.13. SAMO- GLASNIK			VRSTA PTICE PJEVICE DUGOREPA PAPIGA								LIČNA ZAMJENICA OSLONAC, GREDA		1. SAMO- GLASNIK KOJE SE ODNOSI NA STO
STABLIJKE TRAVE						POZITIVNE ELEK- TRODE UČESNIK U SVADBI						SLAVIŠA ŽUNGUL FRANCUSKI GLUMAC DELON	
DANIRA OD MILJA					SNOVI NIJEMAČKI FUDBALSKI TRENER REHAGEL				POSJE- DOVATI IFETA OD MILJA				
ČIN IZA- ZIVANJA							SRBIJAN- SKI TEA- TROLOG, JOVAN NATRIJ						
BIVŠI HRVATSKI POLITIČAR, BRANKO									BIVŠI MAĐARSKI FUDBALER PUŠKAŠ RADIJUS				
UZVIK NESTRPLJE- NJA				KRPA ZA BRISANJE SUDOVA, BRISAČ							HRVATSKI OPERSKI PJEVAČ MATOŠIĆ		

SRNEĆA DIVLJAČ SE ZAPETLJALA U MREŽU, LOVAC JE SPASIO

Samir Smajić-Čenga spasio divljač

Lovište "Konjic" jedno je od rijetkih lovišta u Federaciji BiH koje već dugi niz godina nije dodijeljeno na upravljanje, što predstavlja ozbiljan problem za očuvanje prirodnog ekosistema ovog područja. Posljedice ovakvog neodgovornog odnosa nadležnih institucija, koje su odgovorne za dodjelu lovišta, postale su sve očiglednije. Zbog nemogućnosti planskog upravljanja lovištem, najveću štetu trpi divljač, jer ne postoji zakonska osnova za uspostavljanje profesionalne lovočuvarske službe. Bez adekvatne zaštite i nadzora, divlje životinje suočavaju se s brojnim prijetnjama, uključujući napade štetočina, posebno pasa lutalica, te nekontrolisani lov i krivolov. Posebno zabrinjavajući problem

postaje sve veća prisutnost saobraćajnih nesreća u kojima učestvuju divlje životinje. U posljednjih godinu dana, lovište je svjedočilo porastu broja nesreća koje uključuju nalet vozila na divljač. Ove nesreće nanose značajnu štetu ne samo divljači, već i voznim parkovima, a u mnogim slučajevima rezultiraju smrću divljači. Glavni uzrok ovih nesreća je nedostatak adekvatne saobraćajne signalizacije, uključujući oznake za lovište, kao i znakove koji upozoravaju vozače na mogući prelazak divljači preko ceste. Prema zabilježenim podacima, tokom prošle godine zabilježeno je sedam saobraćajnih nesreća u kojima su vozila naletjela na divljač: pet puta na srneću divljač i dva puta na divlje svinje. U većini slučajeva, nes-

reće su završavale smrću divljači, dok su vozilima nastale materijalne štete. Ipak, jedan od rijetkih slučajeva bez smrtnog ishoda dogodio se 7. marta ove godine, kada je automobil udario odraslog srndaća. Srndać je nakon udara završio u zaštitnoj mreži pored ceste, na samom ulazu u Konjic. Samo upornošću člana lovačkog društva, Samira Smajića-Čenge, srndać je spašen i vraćen u šumu. Ovaj incident samo je jedan u nizu sličnih događaja koji jasno ukazuju na potrebu za hitnim djelovanjem nadležnih institucija. Lovište "Konjic" mora se što prije dodijeliti na upravljanje kako bi se uspostavio adekvatan sistem zaštite divljači, prevencija nesreća i očuvanje prirodnog ekosistema. Bez odgovarajuće zaštite, ovo lovište i njegova divljač nastavit će biti izloženi opasnostima koje ugrožavaju njihov opstanak.

E. Muhubić

KVALITETAN LOV UZ ODSTRIJEL DVA NAZIMETA

Fotografija sa ulovom

Više sezona za redom, grupni lovovi na nivou sekcija unutar Lovačkog društva "Igman" Ilidža rezultiraju odstrelom, što je preduslov pravilne organizacije samog izvršenja aktivnosti lova, ali i kvalitetnog gospodarenja lovištem koje je dato na korištenje korisniku. Drugog dana mjeseca februara, u organizaciji sekcije "Rakovica" održan je grupni lov, čije su učeske pored ilidžanskih lovaca uzeli i gosti iz susjednih društava. Na dobrom starom zbornom mjestu, nakon okupljanja lovaca i prve jutarnje kahve, u centru Rakovice, svim prisutnima se obratio dugogodišnji član i glavni lovovođa LD "Igman" Ilidža, Danijel Milos.

- Dragi lovci, cijenjeni gosti i prijatelji našeg društva, koristim priliku da vas sve srdačno pozdravim u ime LD "Igman" Ilidža i zaželim dobrodošli-

cu. Danas nam predstoji grupni lov u reviru bogatom divljači. Planiran je lov na vepa, nazime, štetočine, naročito šakala koji se pojavljuje u reviru koji je planiran za današnji lov. Napominjem da je upotreba reflektirajućih obilježja obavezna za sve učesnike, kao i poštivanje propisa od strane grupovođa. Želim svima dobar pogled i mirnu ruku, a nakon završetka lova, pozivam vas na lovački ručak i muziku na lovačkoj kući na Zeniku, poručio je prisutnima Milos.

Nakon dobijenih instrukcija, formirana kolona vozila se uputila u pravcu Dolina, planiranog lovnog revira. Nakon raspoređivanja čeka od strane grupovođa, zaduženi lovci koji su išli u pogon uspješno su pokrenuli više divljih svinja iz jako gustog i zaraslog terena. "Razbijanjem" krda, na dvije različite lokaci-

je, lovačka sreća i umijeće, poslužili su Kemal Alomeroviću i Samedinu Gutiću, lovovođu sekcije "Rakovica", koji su odstrijelili 2 nazimeta, čime je današnji lov okarakterisan kao uspješan. Uslijedilo je izvlačenje do pristupnog puta, transport divljači do hladnjače, te je uspješno izvršen prvi pregled odstrijeljene divljači i uzimanje potrebnih uzoraka propisanih od strane nadležnih organa. Nakon dolaska svih gostiju na lovačku kuću na Zeniku, uslijedila je zajednička fotografija sa odstrijeljenom divljači, kao uspomena na uspješan sunčani februarski lovni dan.

Prema daljnjem planu, lovci, gosti i prijatelji društva zabavili su se uz lovački ručak, roštilj i muziku uživo, a druženje je trajalo do kasnih popodnevni sati.

N. Nogo

IN MEMORIAM

HASAN MURATOVIĆ

1964.-2025.

S velikim žalom i poštovanjem opraštamo se od Hasana Muratovića, bivšeg načelnika općine Živinice, koji je svojim radom ostavio neizbrisiv trag u životima svih nas. Hasan je bio izuzetna ličnost, veliki patriota, posvećen zajednici, prirodi i lovstvu, te je svojim doprinosima značajno uticao na razvoj lovačke tradicije i očuvanje prirodnih resursa.

Muratović je rođen 26. maja 1964. godine u Živinicama. Osnovnu školu je završio u Đurđeviku, a Srednju upravnu školu u Tuzli. Diplomirao je na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, gdje je i magistrirao, a doktorirao na Fakultetu za menadžment i ekonomiju.

Imao je čin pukovnika Armije RBiH, a za vrijeme agresije bio je i komandant 6. operativne grupe Istok 2. korpusa Armije RBiH.

Osim što je obnašao dužnost načelnika Živinica, Hasan je bio i dugogodišnji predsjednik lovačkog udruženja u Živinicama. Kroz svoju strast prema lovu, postao je oslonac i motivacija mnogim lovcima, a njegov rad u ovom udruženju ostavio je temelje za dalji razvoj lovstva u ovom kraju.

Njegov najvažniji poduhvat u lovačkom svijetu bio je pokretanje privatnog lovišta kroz PPG Jelen Živinice, čime je značajno unaprijedio lovnu praksu i očuvanje divljači. Kroz ovaj projekat, Hasan je pokazao svoju posvećenost očuvanju prirodne ravnoteže i biodiverziteta na području Živinica.

Hasan Muratović aktivno je učestvovao u izradi literature za Savez lovačkih organizacija u Bosni i Hercegovini, gdje je dao važan doprinos u oblikovanju smjernica za razvoj i unapređenje lovne djelatnosti u našoj zemlji. Njegova posvećenost jačanju jedinstva lovaca bila je očigledna kroz svaki njegov korak, a uvijek je isticao važnost suradnje među lovačkim društvima.

Zastupao je stav da sva lovačka društva trebaju biti udružena u Savez lovačkih organizacija u BiH, jer je smatrao da je jedinstvo ključ za uspješan rad i očuvanje lovačkih vrijednosti. Osim što je bio izuzetno strastven lovac, Hasan je bio i dobar prijatelj i kolega. Njegova srdačnost, duhovitost i podrška prijateljima i kolegama lovcima učinili su ga omiljenim među svima. U posljednje vrijeme, posebno se isticao kao aktivan učesnik povratka jelena na Majevicu, dajući svoj doprinos ovom značajnom ekološkom projektu.

Hasan će zauvijek ostati u našim srcima kao posvećen lovac, prijatelj, lider i čovjek koji je dao mnogo za razvoj zajednice i očuvanje prirode. Njegovo naslijeđe živi kroz sve projekte i ideje koje je započeo, te kroz ljubav prema lovu koju je podijelio sa svima nama.

Neka ti je vječni rahmet i lahka zemlja bosanska. Tvoj rad i tvoje vrijednosti nastavit će živjeti kroz sve nas.

SLouBiH

KOVAČEVIĆ MURIS

Prošlo je 15 godina kako je na bolji svijet preselio naš dragi kolega Kovačević Muris. Rado ga se sjećamo i spominjemo ga. Bio je jedan od omiljenih lovaca u brezanskom lovačkom udruženju. Neka mu je lahka zemlja bosanska i rahmet duši.

LD "Breza" Breza

HODŽIĆ RAMIZ

1942.-2025.

Dana 20.2.2025. na bolji svijet se preselio naš dugogodišnji član Hodžić (Halila) Ramiz. Ramiz je lovački ispit položio 1961. godine te je, kao jedan od naših starijih članova, dao veliki doprinos lovstvu u Hercegovini i našem JLO "Lovac" Mostar. Neka mu je laka zemlja.

JLO "Lovac" Mostar

DEMIR ŠUMAN

1979.-2025.

Dana 11. 2. 2025. godine, iznenadnom smrću u 46. godini života, zauvijek nas je napustio naš dragi prijatelj, lovac, komšija i rođak Demir Šuman. Demir Šuman bio je član naše lovačke organizacije u sekciji Vranići od 2007. godine. Za svoj lovački doprinos nagrađen je zahvalnicama društva 2010. i 2021. godine. Naš lovac Demir bio je veoma omiljen među lovcima, komšijama i prijateljima. Njegovom iznenadnom smrću izgubili smo istinskog zaljubljenika u lov i prirodu, a iznad svega, dobrog i čestitog čovjeka. Trenuci provedeni s Demirom ostat će u trajnom sjećanju svim lovcima – članovima Lovackog društva Biserna Goražde, a posebno lovcima – članovima

lovačke sekcije Vranići, s kojima je lovio i provodio slobodno vrijeme. Neka ti je vječni rahmet, naš dragi Demire, i veliko hvala!

LD "Biserna" Goražde

SULJO ČULOV

1951.-2025.

Nakon kratke i teške bolesti, 25. 2. 2025. godine, u svojoj 74. godini života, na bolji svijet preselio se Suljo Čulov, član LD „Biserna“ Goražde. Suljo Čulov bio je član lovačke sekcije Brijest od 26. 2. 1990. godine, a lovački ispit položio je 14. 9. 1991. godine. Svoje lovačke dane provodio je u lovištu, dijelio svoje doživljaje te nesebično prenosio znanje na mlade lovce i pripravnike. Bio je dugogodišnji strastveni lovac, izuzetno aktivan u društvu, primjeren i čestit lovac, posebno mladim naraštajima – kako u sekciji Brijest, tako i u cijelom društvu. Zbog svog nesebičnog doprinosa više puta je pohvaljivan i nagrađen. Malo je riječi kojima se može opisati njegova

dobrota i ljudskost, koju je uvijek iskazivao. Njegov plemeniti lik zauvijek ćemo pamtiti. Neka ti je vječni rahmet i lahka ti bila zemlja bosanska.

LD "Biserna" Goražde

ŠABIĆ HAMID

Obavještavamo kolege lovce da nas je napustio naš dugogodišnji i uzorni član Hamid Šabić, dana 4. marta 2025. godine. Hamid je iza sebe ostavio nebrojeno mnogo dobrih djela učinjenih za naše lovište i lovstvo. Rado ćemo ga se sjećati. Neka mu je lahka bosanska zemlja i vječni rahmet.

LD "Srednje" Ilijaš

LATIF SOKOLOVIĆ

1946.-2025.

Dana 17. 3. 2025., u 79. godini života, preselio se na bolji svijet naš veliki prijatelj i dugogodišnji član JLO „Lovac“ Mostar, Latif Sokolović (sin Vejsila). Naš Latif je lovački ispit položio 1970. godine te je svojim radom dao veliki doprinos lovstvu Grada Mostara i Bosne i Hercegovine. Njegov sin Samir-Burci i unuk Mak nastavljaju

lovačku tradiciju porodice Sokolović kroz svoje članstvo u JLO „Lovac“ Mostar. Neka mu je laka zemlja.

JLO "Lovac" Mostar

ČAMIL DIDOVIĆ

1941.-2025.

U 84. godini života iznenadnom smrću zauvijek nas je napustio naš prijatelj, lovac i počasni član Didović Čamil. Didović Čamil član je udruženja od 1982. godine kada je i položio lovački ispit. Bio je dobar lovac, zaljubljenik u prirodu i lov. Njegovom smrću ostali smo bez vrijednog, nadasve poštenog, uzornog i plemenitog lovca. U ranijem periodu Čamil je duži niz godina bio predsjednik lovačke sekcije Trnovi kao i član Upravnog odbora udruženja. Trenuci provedeni s njim ostat će u trajnom sjećanju lovcima – članovima udruženja Lovacke organizacije „Srndać – Velika Kladuša“ koji su ga poznavali, a posebno lovcima – članovima

lovačke sekcije Bosanska Bojna i bivše lovačke sekcije Trnovi, sa kojima je Čamil dijelio svoje dugogodišnje lovačko iskustvo.

Lovci i rukovodstvo ULO „Srndać - Velika Kladuša“

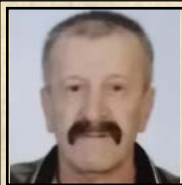
OBIĆ ZLATKO

1956.-2025.

Izenadnom smrću, u 69. godini života, zauvijek nas je napustio naš veliki čovjek, prijatelj i lovac Obić Zlatko – „Lalo“. Obić Zlatko, naša lovačka legenda, bio je član naše lovačke organizacije od 1979. godine, kada je i položio lovački ispit. Njegovom smrću izgubili smo istinskog prijatelja lova i divljači. Posebno ćemo ga pamtiti kao zaljubljenika i učesnika svih lovačkih druženja i manifestacija. Za svoj predan rad i podršku lovstvu i svojoj lovačkoj organizaciji, Zlatko je nagrađen priznanjem počasnog člana Saveza lovačkih organizacija za

2020. godinu. Obić Zlatko je u obitelji Obić nastavio lovačku tradiciju nakon smrti svog oca Bajre, dok će nakon Zlatka u ovoj uspješnoj lovačkoj obitelji lovačku tradiciju s ponosom nastaviti njegov unuk Veldin Obić. Trenuci provedeni sa Zlatkom – „Lalom“ ostat će u trajnom sjećanju svim lovcima – članovima udruženja Lovacke organizacije „Srndać – Velika Kladuša“, a posebno lovcima – članovima lovačke sekcije Polje i Bosanska Bojna, sa kojima je dijelio svoje dugogodišnje lovačko iskustvo.

Lovci i rukovodstvo ULO „Srndać - Velika Kladuša“

NAŠID KADRIĆ – ŽGANA

1959.-2025.

S neizmjernom tugom opraštamo se od našeg člana, iskrenog prijatelja i strastvenog lovca. Od 1988. godine bio je član lovačke sekcije Vukanovići, a u toku lovačkog staža, LD „Srndać – Kakanj“ Kakanj dodijelilo mu je Zahvalnicu za rad u lovstvu u sekciji i Diplomu za rad u lovstvu u društvu. Njegova ljubav prema prirodi, drugarstvo i nesebična predanost lovačkim aktivnostima ostavili su neizbrisiv trag u srcima svih koji su ga poznavali. Pamtimo ga po njegovoj dobroti, vedrom duhu i zajedničkim trenucima u lovištu, gdje je s ponosom nosio svoju lovačku pušku i dijelio svoje bogato iskustvo s mladim generacijama. Njegov odlazak ostavlja prazninu, ali uspomena na njega živjeće vječno među nama, u svakoj lovačkoj priči. Neka ti je vječni rahmet i lahka zemlja bosanska.

LD "Srndać-Kakanj" Kakanj

Lovački karabin, **SAVAGE ARMS AXIS II**,
kalibar 223 Rem, 243Win, 270Win, 30-06, 308 Win

1.649,00 KM

Lovački karabin, **SAVAGE ARMS AXIS II XP
HARDWOOD**, kalibar 270 Win, 30-06, 308 Win

2.249,00 KM

Lovački karabin, **SAVAGE ARMS 110 HUNTER**,
kalibar 223 Rem, 270Win, 30-06, 308Win,

2.899,00 KM

Lovački karabin, **SAVAGE ARMS 110 PRECISION**,
kalibar 308 Win,

5.999,00 KM

Sportska puška, **SAVAGE ARMS AXIS II PRECISION**,
kalibar 223 Rem, 308 Win,

3.799,00 KM

Sportska puška, **SAVAGE ARMS B17 PRECISION**,
kalibar 17 HMR, dužina cijevi 18"

2.299,00 KM

Sportska puška, **SAVAGE ARMS B22 MAGNUM
PRECISION**, kalibar 22 WMR, dužina cijevi 18"

2.299,00 KM

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS MARK II FV**,
kalibar 22 LR, dužina cijevi 21"

1.099,00 KM

Široki Brijeg,
Trnska cesta 215

Bugojno,
Rostovska b.b.

www.mmtrade.ba

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS 64 G**,
kalibar 22 LR, dužina cijevi 21"

999,00 KM

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS MARK II BTV**,
kalibar 22 LR, dužina cijevi 21"

1.499,00 KM

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS MARK II BV**,
kalibar 22 LR, dužina cijevi 21"

1.349,00 KM

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS A22 FV-SR**,
kalibar 22 LR, dužina cijevi 16.5"

1.349,00 KM

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS A22
MAGNUM**, kalibar 22 WMR, dužina cijevi 22"

1.849,00 KM

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS B22 MAGNUM
F COMPACT**, kalibar 22 WMR, dužina cijevi 18"

1.849,00 KM

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS B22 MAGNUM
BNS-SR**, kalibar 22 WMR, dužina cijevi 18"

1.899,00 KM

Malokalibarska puška, **SAVAGE ARMS B22
MAGNUM G**, kalibar 22 WMR, dužina cijevi 21"

1.749,00 KM